

El reportatge

Una visita al Servei de Ginecologia i Obstetrícia

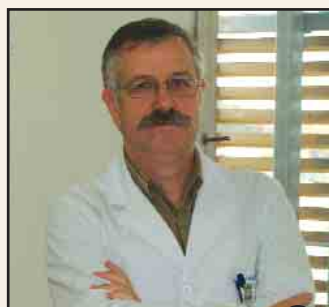

La Conchi Tapiz, llevadora del Cap de Cassà, donant les indicacions pertinents a les mares.

13

Entrevistes

**Miquel Carreras
i Núria Vall-Ilosera**

4

18

Notícies

- La primera pedra del nou Sociosanitari **2**
- Desplegament del Pla Director de Salut Mental i Addiccions **3**
- Beques a la investigació **10**
- Cafè Restaurant Can Pau, 20 anys a l'IAS **22**

**VOLS ESCRIURE O PROPOSAR
TEMES A L'ACTUAL?**

Truca al **972 22 23 70**
o bé envia un missatge a
info@pluralcomunicacio.com

La primera pedra del nou Sociosanitari

Diferents moments de l'acte de col·locació de la primera pedra del nou centre.

El 25 de setembre de 2006 va tenir lloc l'acte de col·locació de la primera pedra del nou centre sociosanitari del Parc. L'acte, presidit per la consellera del Departament de Salut de la Generalitat, Marina Geli, va comptar amb l'assistència de Ferran Cordón, director dels Serveis Territorials del Departament de Salut a Girona; Carles Manté, director del Servei Català de la Salut; Tomàs Sobrequés, president de l'IAS; Lluís Franch, conseller delegat i gerent de l'IAS, i Jaume Torramadé, alcalde de Salt, entre d'altres autoritats.

El nou edifici serà un equipament sociosanitari amb una capacitat de 120 llits, distribuïts en 3 unitats d'hospitalització de 40 llits cadascuna. L'edifici també acollirà dos hospitals de dia, amb un total de 50 places i una unitat de diagnòstic i valoració geriàtrica. La seva àrea d'influència són les comar-

ques del Gironès, la Selva i el Pla de l'Estany (278.283 habitants).

Les obres del nou centre de l'IAS van començar el mateix mes de setembre amb el moviment de terres, i es preveu que l'equipament es posi en marxa el primer semestre de 2008. L'equipament s'ubicarà en l'emplaçament de l'antic edifici La República, inaugurat el 1933 i enderrocat el 17 de juliol de 2006.

El nou edifici es configura com un centre de serveis sociosanitaris que acumula el coneixement i experiència de l'Hospital Santa Caterina i la Xarxa de Salut Mental de les comarques gironines en el tractament i cura de les persones. Es tracta de la darre- ra obra d'envergadura que l'IAS realitza dins el procés de transformació de l'antic hospital psiquiàtric a l'actual Parc Hospitalari Martí i Julià.

- Superfície del solar: 7.214 m²
- Superfície construïda planta baixa: 6.006 m²
- Superfície construïda planta soterrani: 1205.5 m² en planta soterrani
- Arquitectes: Manuel Brullet i Albert Pineda
- Empresa constructora: Vías y Construcciones SA
- Inversió total, amb equipaments: 12.360.231,68 euros
- Inici de les obres: setembre de 2006

En la configuració d'aquest centre han participat els departaments i serveis de l'IAS que tindran una relació directa amb la utilització futura del dispositiu, tant el personal assistencial com ara els metges, diplomats en infermeria i auxiliars, el personal administratiu, els serveis hotelers i serveis generals, i els serveis tècnics de l'IAS.

Desplegament Pla Director de Salut Mental i Addiccions

El mes d'octubre de 2006 va començar progressivament el desplegament a l'IAS del Pla director de salut mental i addiccions, que va ser aprovat el passat 28 de febrer de 2006 pel Govern de la Generalitat de Catalunya, mitjançant el qual el Departament de Salut determinava les línies directrius per impulsar, planificar, coordinar i avaluar les actuacions que s'han de desenvolupar en l'àmbit de la promoció de la salut mental, la prevenció i el tractament de les malalties associades amb la salut mental i les addiccions, i millorar la qualitat de vida dels afectats.

Programa de reforç de la psicoteràpia

El Pla director de Salut Mental i Addiccions diu que s'ha d'anar produint un desplegament progressiu de psicòlegs per arribar a tenir quatre psicòlegs per cada 100.000 habitants. Actualment, en els centres de salut mental de les comarques gironines no arriben a dos psicòlegs per cada 100.000 habitants. El passat any 2006 es va incrementar un psicòleg més al Baix Empordà i 20 hores setmanals al Gironès. I aquest any 2007 hem afegit un psicòleg més a l'Alt Empordà, pel mateix programa de psicoteràpia, i possiblement abans de final d'any s'incrementarà amb un psicòleg més també la Selva Marítima.

Programa d'atenció al trastorn psicòtic incipient del Gironès - Pla de l'Estany

El mes de novembre es va posar en marxa al Gironès - Pla de l'Estany aquest programa en el que participen dos psicòlegs, una infermera, una treballadora social i un psiquiatre a temps parcial. En coordinació amb diferents dispositius socials, educatius i de sanitat, es fan activitats preventives amb població amb alt risc de patir trastorns mentals severos. Tenen la finalitat també de fer un seguiment molt acurat durant els primers cinc anys de les persones amb primers episodis psicòtics.

El programa prioritza cinc aspectes bàsics, que són: ràpid accés als professionals del programa del tractament de la psicosis incipient; la conscienciació de la comunitat; la promoció de la recuperació; el recolzament familiar i la millora de la coordinació i la formació de professionals d'Atenció Primària.

Per desenvolupar el programa s'ha creat un equip especialitzat d'atenció precoç a la psicosis (Equip d'Intervenció Precoç en la Psicosis, EIPP), que funciona de manera transversal dins del CSM (entent, CSMIJ-CSMA), i que ha d'estar inscrit a una àrea de referència en salut mental, el Gironès.

L'equip ha de conservar la independència d'actuació: ha de tenir protocols estandaritzats de coordinació (Primària, escoles, serveis de salut mental de referència, inclòs CAD), protocols d'avaluació, i de tractament diferenciats dels CSM. Aquests protocols han de seguir l'estàndard del grup de treball de psicosis incipient del Pla director.

S'ha creat un Grup Directiu Sectoritzat d'Atenció Precoç a la Psicosis, format pels diferents dispositius de la Xarxa de Salut Mental que donen atenció al trastorn psicòtic per tal de garantir una continuïtat assistencial a l'usuari del programa.

El programa de Suport a la Primària

Consisteix en què determinats professionals de l'equip de Salut Mental d'un territori destinin una gran part de la seva dedicació a estar presents als equips d'atenció primària per donar suport perquè aquests siguin capaços de tractar i prevenir trastorns de salut mental, de tal manera que, el que considerin patologia menor (ansietat, depressions lleus, processos de dol, fibromiàlgies...), pugui ser atès des de l'Atenció Primària, per evitar que els equips de Salut Mental quedin col·lapsats i no puguin atendre les patologies més greus, com les de trastorns mental severos.

Una psicòloga del Centre de Salut Mental del Baix Empordà va cada dia a un dels 5 centres d'Atenció Primària i ella es constitueix com a consultora (de dubtes, casos, visites conjuntes); ensenya a fer grups de determinades patologies; assessora en temes d'adults, addiccions, infanto-juvenil.

Busquem la millora de la capacitat d'atenció i de detecció en l'Atenció Primària, al mateix temps que volem aconseguir un estil de resposta comú i més àgil entre Salut Mental i Atenció Primària. Si es detecta abans és molt millor, perquè així s'evita que el problema sigui més greu. Des dels centres de salut mental es vol treballar i dedicar més esforços als Trastorns Severos de Salut Mental.

Un altre dels objectius es basa en reduir un tipus de resposta tan medicalitzada, i reduir la despesa innecessària.

Programa Trastorn Mental Greu

Sota el concepte de trastorn mental greu a la infància i adolescència s'inclouen un conjunt de patologies mentals que tenen una repercussió important en la qualitat de vida de les persones que les pateixen, compromentent la seva evolució. La vida familiar, escolar, laboral i social també es veu greument afectada degut als símptomes que manifesten i a la persistència en el temps.

És per aquest motiu que cal donar una atenció integral que impliqui no únicament als centres de salut mental, sinó també als professionals de l'atenció primària de salut, de l'escola, dels centres d'atenció precoç i de la resta d'equipaments que intervien amb aquests infants i adolescents.

Al Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil del Gironès s'ha creat un equip específic per donar atenció als Trastorns Mentals Greus. Es tracta d'un equip multiprofessional a temps parcial compost per una psicòloga, una psiquiatra i una treballadora social, amb la col·laboració de la infermera quan és necessari. L'objectiu és donar una atenció intensiva que implica valoració i tractament en el que s'hi inclou la intervenció de tots els professionals implicats treballant en xarxa amb la resta de professionals que intervien des de la resta de serveis. El tractament inclou psicoteràpia individual i familiar, tractament farmacològic quan és necessari, intervenció comunitària i treball conjunt amb la resta de serveis. Tenint en compte que treballem amb persones que estan en període evolutiu, amb aquest tipus d'intervenció s'intenta que el seu desenvolupament sigui el més favorable possible i minimitzar el risc d'incapacitació futura. En aquest sentit es tracta d'un programa d'intervenció, però alhora preventiu.

Part de l'equip de professionals del programa de psicosis incipient.

ENTREVISTA AMB MIQUEL CARRERAS

DIRECTOR ASSISTENCIAL D'ATENCIÓ PRIMÀRIA I ESPECIALITZADA DE L'IAS

“Hem d'aconseguir compaginar els interessos professionals amb els dels usuaris”

Miquel Carreras Massanet és des del mes de setembre de 2006 el nou director assistencial d'Atenció Primària i Especialitzada de l'IAS. La seva carrera professional s'ha desenvolupat a cavall entre la tasca assistencial i la de gestió. Llicenciat en Medicina i Cirurgia per la Universitat Autònoma de Barcelona Unitat docent Vall d'Hebron l'any 1982 i especialista en Medicina Familiar i Comunitària, el doctor Carreras ha estat metge d'urgències a l'Hospital de Calella, l'Hospital de Palamós i l'Hospital Sant Jaume d'Olot, en aquest últim ha exercit la direcció del servei i la direcció mèdica des de 1992 fins a 2004. L'any 2005, després d'una breu baixa temporal motivada per assumptes personals, Miquel Carreras es va reincorporar al centre garrotxí com a cap d'urgències i cap de Sistemes d'Informació. A mitjan 2006, el nou director mèdic del Santa Caterina s'assabenta d'aquesta vacant i trasllada el seu interès a la direcció de l'IAS. Dues raons de pes el van conduir a decidir-se: el repte professional de col·laborar en la direcció d'una organització amb “potencial i projecte” i la proximitat del nou centre amb casa seva, Caldes de Malavella.

Nascut el 1958 a Cassà de la Selva, Miquel Carreras se sent fill adoptiu de Caldes de Malavella, on viu des de fa uns 25 anys amb la seva dona i els seus tres fills, de 17, 14 i 4 anys. Aficionat a la informàtica, la fotografia i la muntanya, confessa que el seu pitjor defecte és ser “excessivament meticulós”, encara que no estem segurs si aquest tret és un “defecte” —com ell diu— o una virtut. La cooperació internacional al Tercer Món és un dels reptes personals i professionals que vol desenvolupar. La seva família és el seu pilar i el seu desig professional és poder compaginar la gestió amb l'assistència.

Actual: Quina percepció té de l'organització després d'aquests primers mesos de coneixença?

Miquel C.: Crec que tenim el potencial i ara ens cal treballar-ne el desenvolupament de forma progressiva. L'IAS té el privilegi de treballar gairebé totes les línies de serveis, i tenim —a més— el lloc, la tecnologia i una forma d'organitzar la feina que ens permetrà, amb el temps, ser més eficients.

Actual: Quins objectius es planteja la direcció del Santa Caterina?

Miquel C.: Encara estic en fase d'anàlisi*, però voldria aprofitar aquesta entrevista per comunicar tres objectius bàsics i prioritaris: potenciar la figura del professional, atorgant-li més autonomia i capacitat de gestió; redissenyar els circuits que ens han de permetre materialitzar l'orientació de l'organització cap a l'usuari i impulsar l'àrea de formació i recerca.

Actual: I aquesta voluntat com es tradueix a la pràctica?

Miquel C.: En l'àmbit dels professionals està

clar que ens hem de situar i centrar en el treball de les unitats de gestió. Els gestors hem de ser facilitadors de la feina i gestió diària dels professionals. Crec que les unitats de gestió són un bon vehicle però, com tots els canvis, s'han d'anar implantant progressivament.

Actual: I l'orientació cap a l'usuari?

Miquel C.: Amb el redisseny dels circuits, els usuaris s'estalviaran —per exemple— desplaçaments innecessaris a l'hospital. Hem d'aconseguir compaginar els interessos professionals amb els dels usuaris.

Actual: Com planteja l'impuls a la formació i a la recerca?

Miquel C.: Citant un cas pràctic, podem dir que estem preparats per formar especialistes en medicina familiar tal com ho fem en salut mental amb psiquiatres, així que hem d'aconseguir-ho. Per altra banda, el compromís de l'IAS en la investigació s'ha de traduir en un suport a la Unitat de Recerca d'una forma molt més decidida a nivell assistencial des de la vessant hospitalària i d'atenció primària.

Actual: Fa poc parlava també de potenciar les relacions amb el sector.

Miquel C.: Considero que és fonamental. La col·laboració amb el Trueta és una de les línies a treballar i millorar de la sanitat a la regió sanitària de Girona; però també amb altres organitzacions sanitàries de Girona i comarques —tal com estem fent amb el tema de Demències, que s'ha convertit en el referent de la regió.

Actual: Des de la seva recent incorporació, què veu de positiu i de negatiu a l'IAS?

Miquel C.: Vaja... l'organització té un potencial espectacular tant en relació amb les persones com amb les estructures i crec que aquesta és la part positiva. I, la negativa, des del punt de vista d'un nouvingut, possiblement sigui la dificultat de conèixer la institució en tota la seva dimensió. L'IAS té unes peculiaritats històriques que des del meu càrrec s'han de saber i entendre per avançar i prendre decisions a tots els nivells. I bé, la qüestió de l'aparcament és un problema... (riu).

Presentació del llibre *Vides al descobert. Imatges i històries de persones sense sostre*

El passat 25 de gener va tenir lloc, a l'Auditori Narcís de Carreras de Girona, la presentació del llibre *Vides al descobert*, obra que recull imatges i històries de persones sense sostre, a càrrec de les sociòlogues Elisabet Tejero i Laura Torrabadella. Acte seguit, va tenir lloc una taula rodona en què van participar els companys de l'IAS Marc Pou, psicòleg del Centre d'Atenció i Seguiment del Teresa Ferrer i Olga Guiller, diplomada en infermeria del Centre de salut mental del Gironès, juntament amb Joan Olòriz, vicepresident del Consorci La Sopa i Rosa Angelats, directora del Centre d'Acolliment La Sopa.

Obres i reformes a l'IAS

Hospital Santa Caterina - Anatomia Patològica: Són obres d'adequació per tal d'ubicar una sala per a realitzar endoscòpies. Amb la finalització de les obres, hi haurà una sala d'endoscòpia pròpia, ubicada a l'hospital, en concret al passadís del Bloc Obstètric i d'Urgències, una sala annexa destinada a la neteja i esterilització dels equips, i altres espais annexes. En total, 100 m² d'espai rehabilitat.

Instal·lació d'un nou climatitzador per tal de millo-

rar la fiabilitat i funcionament de l'àrea quirúrgica, que porti també una millora del sistema de control i gestió de la instal·lació del clima dels quiròfans. Import total de les obres: 160.000 euros.

Instal·lació i posta en marxa d'un grup electrogen al Parc Hospitalari, que complementa el ja existent a l'Hospital Santa Caterina i que millora la fiabilitat i autonomia energètica del conjunt del Parc.

Obres d'urbanització del carrer Moreneta, el carrer que limita el parc per la banda nord i que és

paral·lel a l'aparcament de personal. És el darrer carrer que queda per urbanitzar, i connecta el carrer Doctor Castany, amb el carrer Ramon i Cajal. D'aquesta manera, es millorarà la vialitat i l'aparcament al voltant del parc hospitalari. La gestió de l'obra depèn de l'Ajuntament de Salt, l'IAS participa en el finançament del 50 per cert del preu total de l'obra, que ascendeix a 570.000 euros. Està previst que les obres acabin cap a la primavera.

Acord de col·laboració de banca associada amb Deutsche Bank

L'Institut d'Assistència Sanitària va signar el passat 20 d'octubre un acord de col·laboració de Banca Associada amb Deutsche Bank en exclusiva per als seus treballadors. A través de la pàgina web que Deutsche Bank ha preparat per a l'IAS (www.deutsche-bank.es/ias/), es poden consultar les ofertes i tota la informació detallada sobre els avantatges que l'acord representa. A partir d'ara, els professionals podran visualitzar les actualitzacions d'ofertes a l'apartat de RH de la intranet.

La Banca Associada és una nova manera de treballar amb l'entitat bancària. Mitjançant la web, s'ofereix l'accés ràpid i senzill als productes i serveis financers amb les millors condicions del mercat. Unes interessants condicions econòmiques només disponibles a través de la web, amb seguretat i confidencialitat.

Millora del Servei en el Programa de tractament amb metadona

El 2 de novembre va entrar en funcionament una millora del servei als usuaris del CAS Teresa Ferrer amb la col·laboració de les àrees bàsiques de salut de l'IAS i el Servei de Farmàcia del Parc Hospitalari Martí i Julià per incrementar els punts de dispensació de PTM (Programa de Tractament amb Metadona). L'objectiu és afavorir la proximitat a l'usuari per rebre tractament.

S'ha iniciat conjuntament en les tres ABS de l'IAS: l'Àrea Bàsica d'Anglès, l'Àrea Bàsica de Breda - Hostalric i l'Àrea Bàsica de Cassà de la Selva i permet la dispensació de metadona als usuaris de la seva àrea. Gairebé tots els usuaris s'han acollit a la millora.

Actualment s'està treballant perquè el programa de malaltia crònica arribi a la majoria d'ABS de les comarques de la Selva, el Pla de l'Estanty i el Gironès.

Nous pisos amb suport a Blanes i a Figueres

L'IAS continua amb els tràmits per obrir tres nous pisos amb suport: un al sector del Gironès, un a Blanes (Selva Marítima), i un a Figueres (Alt Empordà). Actualment, s'està efectuant la tramitació de l'expedient d'acreditació al Departament d'Acció Social i Ciutadania i al Registre d'Entitats i Serveis.

Els equips de cada sector respectiu estan procedint a seleccionar als usuaris que viuran en aquests nous equipaments. El mes de desembre de 2006 va obrir les portes el pis amb suport de la Fundació Drissa.

L'obertura d'aquests pisos ajudarà a descongestionar altres equipaments de salut mental i residencials, com la Llar Residència La Maçana. Es preveu que cinc dels residents de la Llar puguin marxar al programa de pisos durant el 2007.

CURSOS I JORNADES

Segona edició del curs Salut sexual i reproductiva del Pla de formació en l'atenció sanitària a la població immigrant

El dia 1 de desembre de 2006 va cloure el curs Salut sexual i reproductiva, inclòs dins el Pla de formació en l'atenció sanitària a la població immigrant, organitzat conjuntament pels Serveis Territorials de Salut de Girona i el Servei de Ginecologia i Obstetrícia de l'Hospital Santa Caterina. El curs, adreçat a professionals sanitaris que desenvolupen la seva activitat en l'àmbit de la Regió Sanitària de Girona, va tenir com a objectius bàsics augmentar els coneixements sobre la cultura sexual i reproductiva dels països d'origen dels col·lectius immigrants; millorar la competència dels professionals per a una atenció adequada de la dona immigrada; facilitar habilitats de comunicació en el context de la salut sexual i reproductiva afavorint la sensibilització i motivació dels professionals envers aquesta població; i adequar la transmissió d'informació a les diferències interculturals.

Van intervenir professionals sanitaris de l'Hospital Santa Caterina; de l'ASSIR Ciutat Vella, de Barcelona; de l'Escola d'Infermeria de la UdG, de Girona; i del Servei de Pediatria de l'Hospital del Mar, de Barcelona.

Enguany, el curs ha aportat un nou punt de vista, el que representen les mediadores, principals eixos de la comunicació entre el professional sanitari i

l'usuària. Han participat mediadores de les comunitats amazic, subsahariana, romanès i paquistaní, principals orígens de les usuàries dels serveis de ginecologia i obstetrícia de les comarques gironines. Joan Meléndez, cap del Servei de Ginecologia i Obstetrícia de l'Hospital Santa Caterina i un dels

principals responsables del curs, ha manifestat que "per a nosaltres era molt important donar veu a aquestes professionals, i sobretot intercanviar informació amb tots els agents que intervenen en el procés de l'atenció sanitària a la població immigrant".

Jornada sobre ludopatia

El 15 de novembre va tenir lloc a la Casa de Cultura de Girona la Jornada sobre ludopatia, organitzada pels Serveis Territorials de Salut a Girona, en col·laboració amb l'Associació Gironina d'Ajut al Ludòpata (AGAL), que va comptar amb la presència de la Mercè Soms, de la Unitat de Ludopaties de l'IAS. L'objectiu de la Jornada fou presentar les intervencions per a l'atenció de la ludopatia que proposa el Pla director de salut mental i addiccions del Departament de Salut i dur a terme un intercanvi d'experiències dels diferents àmbits que hi treballen: atenció primària, salut mental, especialitzada i associacions de familiars i afectats.

Prevençió del sobrepès i l'obesitat

El 10 de maig de 2006, el Servei de Prevenció de l'IAS va dur a terme una nova activitat de promoció de la salut sobre prevenció del sobrepès i l'obesitat. Hi va intervenir la Dra. Rosa Carreras, que va explicar els efectes adversos de la sobrealimentació i el risc cardiovascular que això comporta. Alhora comptà amb la col·laboració de Joan Roca, del restaurant El Celler de Can Roca, que va presentar diferents elaboracions de plats. Sota el lema "Perd pes i guanya vida" el laboratori Roche va oferir al final un "lleuger" berenar. Va ser un èxit d'assistència.

CURSOS I JORNADES

100 anys de la malaltia d'Alzheimer: passat, present i futur

La Unitat de Valoració de la Memòria i les Demències va celebrar el 20 d'octubre a Girona la jornada commemorativa als 100 anys de la malaltia d'Alzheimer, una trobada professional organitzada per la Unitat amb la col·laboració dels Serveis Territorials del Departament de Salut a Girona. La jornada, que va superar amb èxit les expectatives amb més de 200 inscrits, va destacar la figura d'Allois Alzheimer, en commemoració al centenari de la primera descripció científica del que avui coneixem com a malaltia d'Alzheimer. L'any 1906 el Dr. Alzheimer va presentar en una reunió a la ciutat de Tübingen (Alemanya) una comunicació titulada "Sobre un procés patològic peculiar greu del còrtex cerebral". En la comunicació, el psiquiatre descrivia una inusual malaltia cerebral que patia una pacient de 51 anys amb pèrdua de memòria, desorientació i al·lucinacions. Estudiant l'autòpsia del cervell, va observar atrofia cerebral i dues de les característiques principals de la malaltia: les plaques senils i els cabdells neurofibril·lars. Tot i els resultats mostrats, la publicació de les troballes l'any 1907 no va ser ben rebuda d'inici per la comunitat científica, i van haver de passar uns anys per a què s'utilitzés el nom d'Alzheimer per anomenar la malaltia. Amb aquest rerefons, la Unitat de Valoració de la Memòria i les Demències va dissenyar una jornada

oberta a familiars, voluntaris, professionals i representants d'entitats de l'àmbit de la salut. Segons va expressar el coordinador de la Unitat, el doctor Secundino López-Pousa, "tot i que la medicina en general encara ofereix poques solucions als pacients i a les famílies, estem convençuts que compartir i disposar d'informació que ajudi a millorar els coneixements és bàsic i millora el control, l'evolució i el pronòstic del problema de salut en qüestió". Durant la jornada, inaugurada per la consellera de Salut Marina Geli, es va realitzar un recorregut pel passat, present i futur de la malaltia a càrrec de professionals de l'IAS i de ponents procedents d'hospitals d'altres comunitats autònomes. La cloenda va centrar els actes de lliurament dels premis i reconeixements al treball a favor de la malaltia d'Alzheimer. En la categoria Millor Cartell realitzat per una associació de familiars de malalts d'Alzheimer o pacient, el premi va ser per a la residència geriàtrica Zoilo Feliu de la Bisbal d'Empordà; en la categoria Mitjà de Comunicació, la distinció va recaure en la Televisió de Girona, pel tractament informatiu i divulgació realitzats de la malaltia a través del programa *Salut* i, en la categoria Persona i/o Institució, el reconeixement va ser per a Frederic Suñer, expresident de l'IAS i impulsor de la Unitat l'any 1989.

Campanya de vacunació de la grip

Com cada any, vam començar la campanya per les llars de jubilats de Cassà, Caldes, Hostalric, Breda, Anglès, Celler, Amer i el dispensari de Bonmatí i Osor. També es va fer difusió per Ràdio Hostalric. Durant els mesos de campanya, que va iniciar-se el mes d'octubre de 2006, una infermera ha estat destinada exclusivament a vacunar, el que ha facilitat l'accessibilitat i a la vegada major cobertura vacunal. Al mateix temps que s'ha vacunat de la grip, s'ha aprofitat per fer una revisió de les vacunes administrades a cada usuari, i s'ha vacunat si ha calgut del tètanus i pneumocòcica.

S'ha vacunat un total de 1.671 pacients a Breda-Hostalric; 2.198 a Anglès; i 3.869 a Cassà de la Selva.

IX Jornades de la Xarxa d'Unitats de Lípids i Arteriosclerosi

El 20 i 21 d'octubre va tenir lloc les IX Jornades de la Xarxa d'Unitats de Lípids i Arteriosclerosi, a l'Hospital Santa Caterina, organitzades per la Xarxa d'Unitats de Lípids i Arteriosclerosi, Unitat de Lípids de l'Hospital Santa Caterina, amb la presència d'una cinquantena de professionals d'aquesta especialitat. Una jornada dinàmica, d'intercanvi i posada al dia dels coneixements en risc cardiovascular. El programa de la jornada teòrica, amb debats i taules rodones, i amb ponents de renom, incloïa temes com la síndrome metabòlica, criteris i patogènia; resistència insulínica i alteracions de la funció gonadal; càlcul de risc cardiovascular; noves perspectives en la valoració i tractament de les alteracions del c-HDL per prevenir l'arteriosclerosi. A destacar la col·laboració amb l'Atenció Primària, a través de l'estudi i l'anàlisi de casos clínics en què van participar metges de capçalera. El programa del segon dia va fomentar la part més lúdica i participativa. Per aquest motiu es va organitzar una sortida a Torroella de Montgrí en bicicleta. Fonts de l'organització van destacar que les jornades van ser un èxit, una bona oportunitat també per treballar la interrelació entre professionals.

CURSOS I JORNADES

Les xerrades-col·loqui sobre Consentiment informat en Analgèsia Obstètrica, un èxit entre els usuaris

Les xerrades-col·loqui sobre Consentiment informat en analgèsia obstètrica, incloses dins el curs de preparació per al part eutòcic, dirigides a dones gestants al tercer trimestre de l'embaràs tenen, des de que van iniciar-se l'abril de 2005, una molt favorable acollida per part de les dones embarassades i les seves parelles. El programa de les conferències, organitzades conjuntament pel servei de Ginecologia i Obstetrícia de l'Hospital Santa Caterina, en especial les llevadores de l'hospital i dels centres d'atenció primària que depenen de l'IAS, a més del servei d'Atenció a l'Usuari i el servei d'Anestesiologia i Reanimació, consisteix en una introducció al consentiment informat; els valors ètics, la privacitat; estadístiques de l'hospital envers l'anestèsia en parts; el dolor, les emocions; tipus d'analgèsia per al part; l'analgèsia epidural, tècnica contraindicacions, complicacions, efectes secundaris; oferiment de la consulta externa d'anestesiologia per a totes aquelles gestants que creguin oportú fer saber alguna malaltia afegida. Posteriorment, s'obre un espai de comentaris i preguntes a la vegada que s'entrega el consentiment informat. La xerrada, que té lloc el primer dilluns de cada mes a la sala d'actes de l'hospital, té com a objectiu donar tota la informació necessària, i fer-ho abans del part, perquè la dona embarassada pugui triar lliurement quina és la millor opció personal en relació al seu part. Les conferències són impartides conjuntament per llevadores del Servei de

Ginecologia i Obstetrícia —que donen una xerrada sobre el circuit hospitalari d'entrada i sortida de la gestant amb el seu nadó— i anestesiològs del Servei d'Anestesiologia i Reanimació de l'Hospital Santa Caterina. De l'abril a desembre de 2005 es va informar a 161 gestants, el 19% del total de 862. Durant l'any 2006 aquest percentatge s'ha elevat fins el 29,4% corresponent a 381 gestants. El mes d'abril, es presentarà un treball d'investigació sobre el Consentiment informat en analgèsia

obstètrica, els autors del qual són Alejandro Pérez, Benet Casagran, Carme Llopart, Xavier Ymbert, Joan Meléndez, i Albert Nogué, al 28è Congrés de la Sociedad Española de Anestesia. Des del servei d'Atenció a l'Usuari i Admissions de l'Hospital Santa Caterina s'està treballant per a implementar algun tipus de transmissió informativa per a aquests grups, i s'està desenvolupant un qüestionari amb la finalitat d'avaluar l'impacte d'aquesta experiència.

Curs de Ressuscitació cardiopulmonar bàsica

El curs de Ressuscitació Cardio-pulmonar Bàsica, organitzat per la Subcomissió de formació continuada d'infermeria de la Xarxa de Salut Mental, es va realitzar el 14 de desembre de 2006, en dues sessions de matí i tarda, amb l'assistència de quaranta persones dels serveis de Salut Mental de l'IAS. Els alumnes es varen mostrar molt satisfets pel funcionament del curs, acreditat pel Consell Català de Ressuscitació.

Els docents que formen part de l'equip d'Urgències de l'Hospital Santa Caterina van ser els metges Vicens Gonzalez, com a director del curs, Josep

Costa, Margarida Farrés i les infermeres Cristina Milla, Mª Pilar Turró, Núria Bosch, Dolors Sabates i German Ramos.

Situació actual de les drogodependències i tractaments

El 25 d'octubre va tenir lloc a la sala d'actes de l'Hospital Universitari de Girona Doctor Josep Trueta la conferència "Situació actual de les drogodependències i tractaments", organitzada pel Voluntariat Suport a la Solitud de l'Hospital Trueta dins el seu cicle de xerrades de divulgació sanitària bàsica. La conferència va anar a càrrec de Rosa Clemente Reina, diplomada en infermeria del CAS de Teresa Ferrer de la Xarxa de Salut Mental de l'IAS, que va parlar dels canvis en el patró de substàncies i de les respostes que hi ha en l'actualitat.

CURSOS I JORNADES

El Santa Caterina acull la XVI Jornada de Serveis de Farmàcia d'hospitals comarcals

D'esquerra a dreta i en tercer lloc, el president de l'IAS Tomàs Sobrequès en un moment de la cloenda de la Jornada. La trobada va ser inaugurada pel doctor Miquel Carreras, director Mèdic d'Atenció Primària i Especialitzada de l'IAS i el doctor Albert Noguer, director d'Atenció a l'Usuari de l'IAS, acompanyats per Emília de Puig, cap del Servei de Farmàcia de la institució.

Sota el títol *Maneig de la medicació habitual no relacionada amb el motiu d'ingrés*, el Servei de Farmàcia de l'IAS va organitzar el 15 de novembre a l'Hospital Santa Caterina la XVI Jornada de Serveis de Farmàcia dels hospitals comarcals. Segons explicava Emília de Puig, cap del Servei de Farmàcia de l'IAS i membre dels comitès Científic i Organitzador de la jornada, "l'objectiu era incidir en la conciliació de la medicació domiciliària amb la terapèutica prescrita per a situacions agudes o quirúrgiques dins de l'hospital, amb la voluntat de cercar conjuntament amb

els professionals assistents estratègies que ajudin a millorar la seguretat i la qualitat de la teràpia farmacològica que reben els pacients, tot assegurant el cunintuum assistencial quan aquest pacient retorna a l'assistència primària". Durant la jornada es van celebrar tres ponències que van tractar la conciliació de la medicació, el Programa d'Atenció Farmacèutica Integrada (PAFI) i la recepta electrònica. També va tenir lloc la taula rodona *Experiències d'intervenció farmacèutica en el maneig de la medicació habitual*.

Tallers d'alimentació infantil al CAP d'Anglès

Durant el mes d'octubre, va tenir lloc diferents tallers d'alimentació infantil al CAP d'Anglès, a càrrec de les infermeres Gemma Caparrós i Quima Serrat juntament amb l'auxiliar de clínica Anna González, dirigit a nens amb IMC major a 25, de 6 a 8 anys i a les seves mares i pares. Prèviament al taller, va realitzar-se una visita on es van mirar mesures antropomètriques i es va fer una entrevista dietètica de 24 hores. D'entre altres activitats, durant el taller es van explicar, a través de fitxes de colors i dibuixos els grups bàsics d'aliments i les seves propietats, i es van confeccionar àpats de tot un dia amb fitxes, amb la intervenció activa dels nens i els seus pares.

PROGRAMA DE SESSIONS GENERALS DE FORMACIÓ DE FACULTATIUS

Horari: 1r i 3r dimarts de mes de 8'15 a 9'15 h.

20 MARÇ 2007

Dieta mediterrània. Responsable del grup de treball, Dra. Cristina Soler. Proposta de ponents: Dra. Joyma Panisello, cap de Servei de l'Hospital General d'Igualada, directora del Programa Nacional de Formació en Lípids i Factors de Ric Cardiovascular.

3 ABRIL 2007

Consentiment informat. Responsable del grup de treball: Dr. Santi Beltran. Proposta de ponents: Dr. A. Pérez (Anestèsia. Hospital Santa Caterina).

17 ABRIL 2007

Unitat del dolor agut postoperatori, Responsable del grup de treball: Dr. Santi Beltran. Proposta de ponents: Dr. Antonio Montes (Anestèsia. Hospital del Mar).

8 MAIG 2007

Medicació habitual en el perioperatori. Responsable del grup de treball: Laura Mallart. Proposta de ponents: Dra. Cristina Roure (Farmacèutica. Hospital de Barcelona).

15 MAIG 2007

Cas clínic tancat, Responsable del grup de treball: Dra. Soler, Dra. Farré. Proposta de ponents: Dra. Soler, Dra. Farré (Hospital Santa Caterina).

5 JUNY 2007

Codi IAM. Responsable del grup de treball: Dra. Cristina Soler. Proposta de ponents: Dr. JC Guerra (cardiologia, Hospital Santa Caterina).

19 JUNY 2007

Sessió de cloenda: Cèl·lules mare. Responsable del grup de treball: Gemma Viñas. Proposta de ponents: (Oncologia Hospital Trueta).

BEQUES I PREMIS A LA INVESTIGACIÓ

Un projecte de recerca de l'IAS i de la UdG estudiarà la qualitat de vida de les persones amb demència greu

El projecte "Condicions ambientals de la qualitat de vida relacionada amb la salut de pacients amb demència avançada institucionalitzada" és un dels 35 projectes de recerca seleccionats per la Comissió Assessora Científica de La Marató de TV3 per tal de finançar-ne el desenvolupament. L'estudi té per objecte identificar els factors relacionats amb la qualitat de vida de les persones amb demència en fase avançada que resideixen en centres socio-sanitaris de llarga estada i és fruit de la col·laboració entre professionals de l'IAS i de la UdG. L'investigador principal del grup de recerca és el neuròleg de la Unitat de la Valoració de la Memòria i les Demències de l'IAS, Antoni Turon Estrada, i hi participen també per part de l'IAS el doctor Secundino López-Pousa, el doctor Joan Vilalta Franch i l'epidemiòleg Josep Garre Olmo. Els components per part del departament d'Infermeria de la UdG són David Ballester Ferrando, Dolors Juvinyà Canal i Carme Bertran Noguer.

Segons han explicat els membres de l'estudi, les demències en fase avançada i, especialment, la malaltia d'Alzheimer avançada, representen l'última etapa d'un procés que deteriora de manera progressiva les funcions del sistema nerviós central i que condueix inevitablement a una dependència absoluta del pacient. Els pacients que es troben en aquestes fases necessiten una supervisió continuada i específica durant les 24 hores del dia. Per això, un elevat percentatge dels malalts en aquestes etapes de la malaltia estan institucionalitzats en centres de llarga estada.

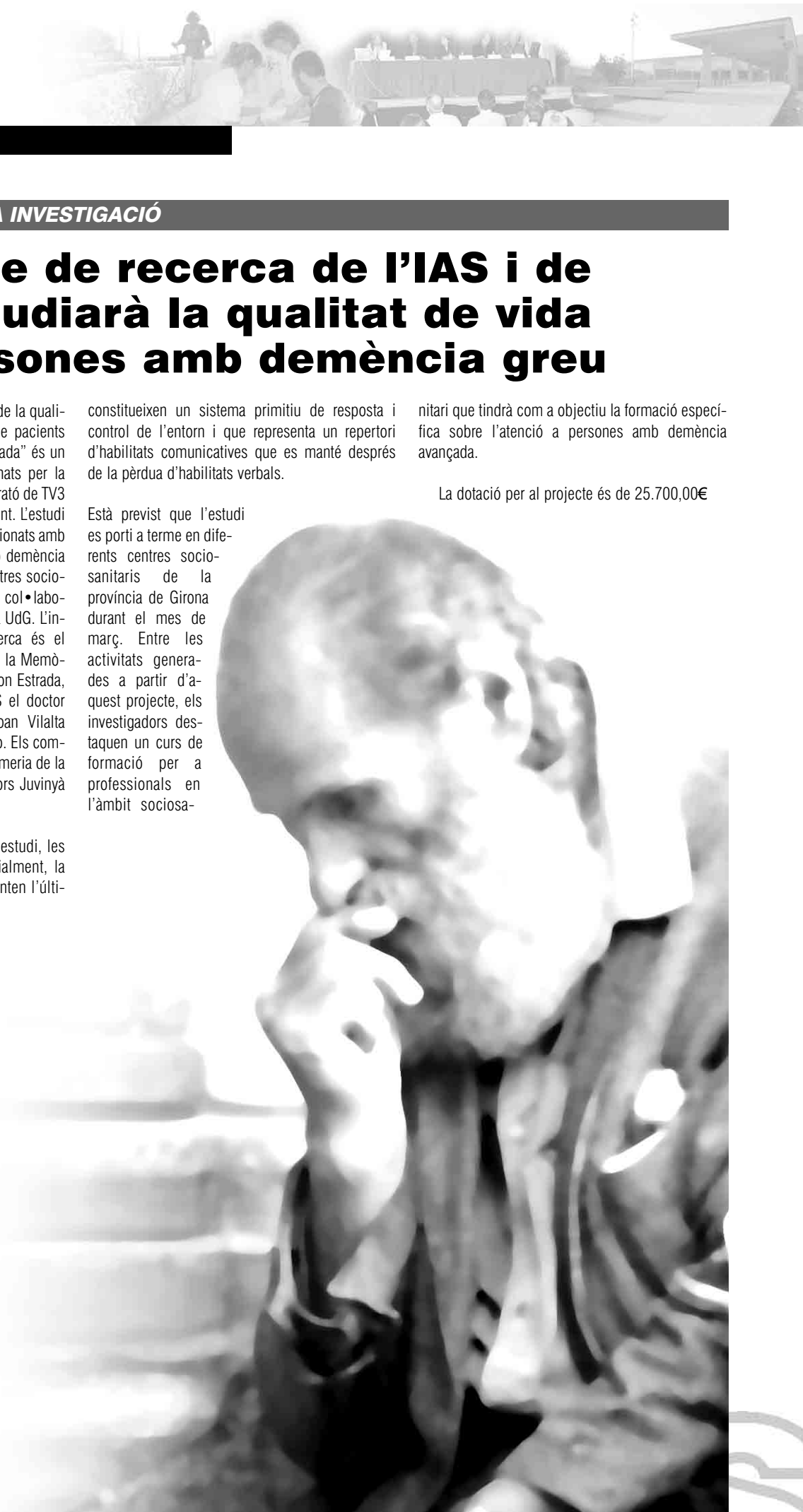
La pèrdua de capacitats per rentar-se, vestir-se i fins i tot alimentar-se, així com la desaparició d'activitats socials, redueix les dimensions associades a la qualitat de vida, fet que dificulta el seu estudi. El projecte de recerca adoptarà un model de qualitat de vida bidimensional format per una dimensió d'afectivitat positiva i una altra de negativa. Es tracta d'un model que s'adapta a l'estudi de les demències avançades, que tenen per comú denominador les dificultats de comprensió i expressió de les pròpies necessitats, i es fonamenta pel fet que les emocions

constitueixen un sistema primitiu de resposta i control de l'entorn i que representa un repertori d'habilitats comunicatives que es manté després de la pèrdua d'habilitats verbals.

Està previst que l'estudi es porti a terme en diferents centres socio-sanitaris de la província de Girona durant el mes de març. Entre les activitats generades a partir d'aquest projecte, els investigadors destaquen un curs de formació per a professionals en l'àmbit socio-

nitari que tindrà com a objectiu la formació específica sobre l'atenció a persones amb demència avançada.

La dotació per al projecte és de 25.700,00€

BEQUES I PREMIS A LA INVESTIGACIÓ

La Societat Catalana de Pneumologia beca un estudi del doctor Mario Culebras, de la Unitat de Pneumologia del Servei de Medicina Interna de l'Hospital Santa Caterina

La Societat Catalana de Pneumologia ha becat amb 24.000 euros un projecte de recerca, que té com a investigador principal el doctor Mario Culebras de la Unitat de Pneumologia del Servei de Medicina Interna de l'Hospital Santa Caterina. En el mateix projecte hi participen també la pneumòloga de la mateixa unitat, la doctora Susana Mota, els pneumòlegs de l'Hospital de la Vall d'Hebron Xavier Muñoz i Ferran Morell, el doctor Ferran Torres, del Servei de Farmacologia Clínica UASP de l'Hospital Clínic i la doctora en biologia Maria Jesús Cruz de l'Institut de Recerca de la Vall d'Hebron.

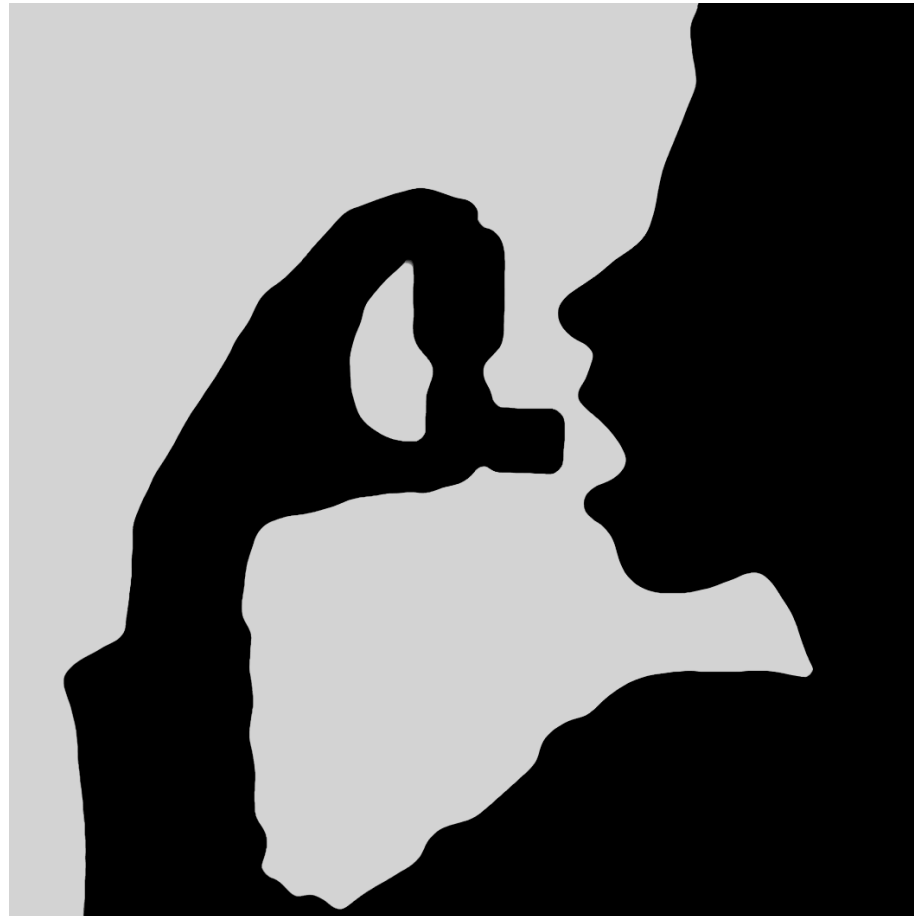
Actualment, el diagnòstic de l'asma ocupacional es basa fonamentalment en una prova de broncoprovocació específica, que només es realitza en l'actualitat a l'Hospital de la Vall d'Hebrón. Amb aquest estudi es pretén validar altres formes de proves diagnòstiques eficaces que permetin la descentralització del diagnòstic d'aquesta patologia, evitant així els desplaçaments dels pacients.

Utilitat del condensat d'aire exhalat en el diagnòstic d'asma ocupacional

El diagnòstic d'asma ocupacional és difícil i en la major part dels casos és necessari realitzar una prova de provocació bronquial específica a l'agent sospitós de causar l'asma per tal de certificar el diagnòstic. Assegurar el diagnòstic és fonamental, ja que d'això se'n deriven importants conseqüències, no només mèdiques sinó també socioeconòmiques.

L'estudi que es realitza a l'Hospital Santa Caterina avaluarà si determinats procediments poden ajudar a realitzar el diagnòstic d'asma ocupacional amb seguretat sense haver de recórrer a la prova de provocació. L'estudi consisteix a estudiar les característiques de la seva via aèria durant un període laboral de 15 dies i durant un període de 15 dies de baixa laboral. En ambdós períodes el pacient haurà de mesurar diàriament el seu pic espiratori màxim mitjançant un medidor de flux que se li entregarà, i 48 hores abans de finalitzar cada període haurà de presenciar-se al gabinet de Proves Funcionals Respiratòries de l'Hospital Vall d'Hebron, on es faran les següents exploracions:

1. Recollida d'aire exhalat pel seu condensat. Es tracta d'una prova senzilla, sense cap risc, en què el pacient haurà de respirar a través d'un tub la

temperatura del qual oscil·la al voltant de -25°C i la finalitat del qual és condensar l'aire que la persona exhala per tal de poder estudiar diferents marcadors inflamatoris.

2. Prova de provocació bronquial inespecífica amb metacolina. Es tracta d'una prova habitual en tots els gabinets de funció pulmonar, la finalitat de la qual és el diagnòstic d'asma bronquial i caracteritzar la gravetat d'aquest.

3. Recollida d'esput induït. La prova consisteix en fer inhalar suero fisiològic amb diferents concentracions de sal per tal de facilitar que expectori i així poder analitzar el grau d'inflamació que existeix en la seva via aèria.

4. Determinació d'òxid nítric exhalat. Es tracta d'una prova senzilla, sense riscos, en la qual el pacient haurà de respirar durant 6 segons contra una resistència a un flux constant de 0.05 l/s.

Per tal d'assegurar el diagnòstic i poder avaluar el rendiment de la proves anteriorment citades, es

procedirà, una vegada finalitzats els dos períodes d'observació, a la pràctica d'una prova de provocació bronquial específica amb l'agent sospitós de causar la malaltia. Aquesta prova es realitzarà també en el gabinet de proves funcionals de l'Hospital Vall d'Hebron de Barcelona i pot ser necessari un ingrés hospitalari per a la seva pràctica.

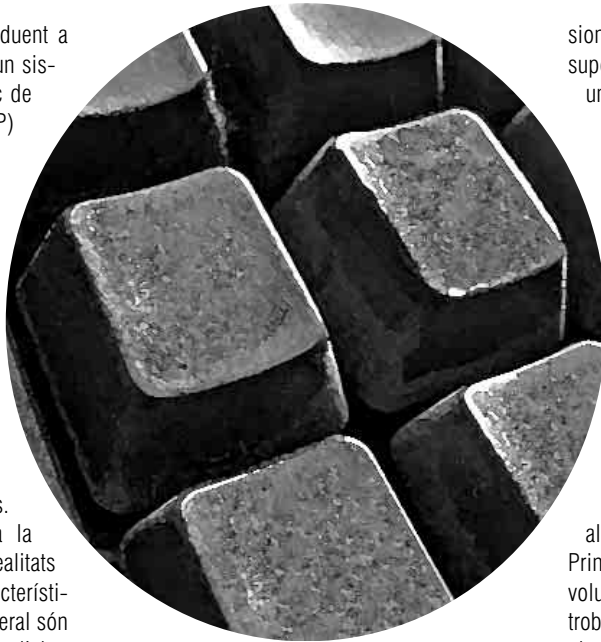
A partir dels resultats obtinguts en aquest estudi poden derivar-se importants conseqüències clíniques que ajudin a descentralitzar el diagnòstic de l'asma ocupacional. Si es demostra la utilitat d'aquestes proves, en especial el condensat d'aire exhalat, es podrà permetre que molts centres millorin el diagnòstic d'asma ocupacional sense necessitat de remetre el pacient a centres especialitzats per a la realització de la prova de provocació bronquial específica.

Es preveu que la durada de l'estudi sigui de 18 mesos sobre una mostra d'entre 40 i 50 pacients.

BEQUES I PREMIS A LA INVESTIGACIÓ

Estudi sobre l'eficàcia d'un sistema informatitzat de suport al diagnòstic de demència per als serveis de salut d'atenció primària

Des de l'Hospital Santa Caterina s'està duent a terme el projecte "Estudi de l'eficàcia d'un sistema informatitzat de suport al diagnòstic de demència per atenció primària (SISDDAP) per a la detecció, derivació i/o diagnòstic de casos de demència", al capdavant del qual se situa el psiquiatre de l'IAS, Joan Vilalta, i el grup de recerca format pel doctor Secundino López-Pousa, coordinador de la Unitat de la Valoració de la Memòria i les Demències, l'epidemiòleg de la Unitat Josep Garre, el coordinador de l'ABS d'Anglès, el doctor Antonio Rodríguez, el gerent de l'ICS de la Regió Sanitària de Girona, Gabriel Coll de Tuero, i el doctor Xavier Targa, metge de família de l'ABS d'Anglès. Segons ha explicat el doctor Vilalta a la redacció de l'Actual, existeixen diferents realitats que justifiquen un estudi d'aquestes característiques. D'una banda, les demències en general són un grup de patologies infradiagnosticades; d'altra banda, és un fet que les persones grans solen tenir poca mobilitat i moure's per ser visitades a l'hospital suposa habitualment un greu problema, tant per a elles com per a la seva família, alhora que és un desig comú dels pacients ser atesos a prop de casa i pel seu metge de primària. A partir d'aquesta situació, Joan Vilalta planteja el desenvolupament i implantació d'un programa informatitzat per a la detecció, diagnòstic i seguiment de malalts amb demència. A través d'aquest programa, que requerirà formació específica als

professionals dels centres, les dades clíniques que orienten el diagnòstic de la demència es remeten a la Unitat de la Valoració de la Memòria i les Demències, des d'on s'interpreten perquè es pugui fer el diagnòstic sense que el pacient es traslladi a la Unitat. Si aquestes dades fossin insuficients, la Unitat fixaria dia i hora de visita perquè el pacient es visiti a l'hospital. Amb el programa –segons expliquen els profes-

sionals que el duen a terme– s'aconsegueix donar suport a l'assistència primària des de l'hospital i una millor coordinació i comunicació entre aquests dos tipus de serveis, establir prioritats en l'ordre de les primeres visites en funció de la informació obtinguda prèviament del pacient, evitar duplicitats en les proves complementàries i alhora evitar desplaçaments innecessaris als pacients i les seves famílies, a causa d'aquesta racionalització. Amb tot, s'aconsegueix una millora de la qualitat de l'atenció que es tradueix també en un increment de la satisfacció de l'usuari i en una disminució del cost global de tot el procés diagnòstic.

El SISDDAP (Sistema Informatitzat de Suport al Diagnòstic de la Demència en l'Atenció Primària) és un projecte de recerca que es desenvoluparà al llarg de dos anys i que actualment es troba en fase de prova pilot a l'ABS d'Anglès. Si els resultats d'aquesta primera fase són els esperats, es procedirà a un estudi experimental en el qual es compararan tres centres d'atenció primària que segueixen el model de diagnòstic tradicional amb tres centres que ja tinguin incorporat al seu funcionament el SISDDAP. Amb aquesta comparació es podrà mesurar l'efectivitat del sistema abans d'implantar-lo a la resta d'equipaments d'atenció primària de la Regió Sanitària de Girona. L'Agència de Evaluación de Tecnologías Sanitarias ha atorgat una subvenció de 64.735 euros per a la realització d'aquest estudi comparatiu.

Professionals d'Atenció Primària i de la Unitat de Demències inicien un estudi sobre l'efecte del control de risc cardiovascular sobre la capacitat cognitiva

L'Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques subvenciona un projecte presentat per un equip de professionals de les Àrees Bàsiques de Salut d'Anglès i Cassà de la Selva i de la Unitat de la Valoració de la Memòria i les Demències de l'Hospital Santa Caterina. La investigació, becada amb 50.209 euros, és un estudi sobre l'efecte del control dels factors de risc cardiovasculars (FRCV) sobre la capacitat cognitiva de les persones de 70 anys o més. Segons ha explicat el doctor Antoni

Rodríguez, coordinador de l'ABS d'Anglès i investigador principal de l'estudi, la pretensió és veure si pacients de més de 70 anys amb un o més factors de risc cardiovascular (hipertensió, diabetis, hipercolesterolèmia, tabaquisme...) que rebin un bon control presenten menys deteriorament cognitiu. "Volem saber –afirma Rodríguez– si amb un bon control de tots aquests factors els malalts perden menys memòria". En el projecte, que s'inicia l'1 d'abril, hi partici-

pen, a més del doctor Rodríguez, el doctor Secundino López-Pousa, coordinador de la Unitat de la Memòria i les Demències, l'epidemiòleg de la Unitat Josep Garre, el psiquiatre de l'IAS Joan Vilalta i els metges de família de l'ABS de Cassà de la Selva Susana Vargas i Josep Majó, que treballen al consultori de Quart i al CAP de Cassà respectivament. La recollida de dades es realitzarà informàticament a través de l'aplicatiu OMI-AP.

Una visita al Servei de Ginecologia i Obstetrícia

El doctor Santi Bosch i l'Andrea Quintana, auxiliar d'infermeria, comproven el bon estat de la gestant.

El tema que ocupa el reportatge d'aquest número és el treball del Servei de Ginecologia i Obstetrícia de l'hospital, i amb aquest objectiu vam entrevistar-nos amb Joan Meléndez, cap del servei, que ens va suggerir conèixer diverses activitats d'aquest complex servei. La redacció de l'Actual va poder, així, veure com es treballa en contacte directe amb la usuària, com s'interrelacionen entre ells el conjunt de professionals dels dispositius de l'IAS que giren entorn de l'atenció ginecològica i obstètrica, com comparteixen sense cap problema

un sovint complicat quadrant perquè tots i cadascun d'ells, especialistes en alguna branca de la ginecologia, coneguin els diferents àmbits d'actuació i sàpiguen donar-hi resposta, basant-se en un sistema de rotació que tots i cadascun d'ells coneixen a la perfecció. Guiats per Meléndez vam entendre aquesta metodologia de treball que tan bons resultats ha donat al servei, que en dues ocasions ha estat inclosa en els Top 20 de qualitat assistencial. El secret és un treball diari, seriositat i compromís.

La meua primera visita al servei m'atura al dispensari d'esterilitat. El doctor Brichs és el seu màxim responsable, i amb ell coneixem com funciona aquesta jove però suficientment preparada unitat. Li explico la nostra idea de reportatge, que volem conèixer també la percepció dels professionals i dels usuaris del dispensari, però aviat em fa canviar d'opinió: "El tema de l'esterilitat és encara avui dia, per a moltes parelles, un tema tabú. El que sí s'ha perdut, d'alguna manera, és la por a venir i fer el tractament, perquè es tracta d'un problema mèdic important. Encara que, de totes formes, avui dia segueix sent un tractament amb connotacions

socialment negatives, fet que provoca que sigui un tema exclusiu i privat." Una vegada acceptades les més que lògiques explicacions del doctor, li demanem que ens faci una petita recapitulació de quina és la tasca que duu a terme el dispensari, quins són els resultats obtinguts i quina és la seva valoració. "Ara fa 9 mesos des de l'inici de la nostra activitat dins la unitat, i recordo que al principi ens arribaven pocs casos. Les xifres han augmentat en tot aquest temps. Avui en dia, duem a terme una mitjana de 50-60 cicles, tenint en compte que cada cicle és un intent perquè la dona es quedi embarassada. Els tractaments de fertilitat que oferim consisteixen en la inseminació artificial i una mena

de calendari de relacions sexuals programades. Són tractaments d'un mes, temps en què fem tres cicles per parella. Si no obtenim resultats, es poden fer tres cicles més. Els resultats són bons, hi ha un estàndard del 23% de gestació per cicle, que és un xifra normal en qualsevol centre d'esterilitat. Hem experimentat un auge en el nombre de primeres visites. El 2006 vam fer 150-200 cicles de tractament. Un cop fixada aquesta especialitat, l'objectiu és arribar a fer fecundacions in vitro, per tal de no haver de derivar aquestes pacients a Barcelona." Un dels dubtes que tenim és quina és la seva opinió en relació amb aquest problema, i si aquest va en augment i per què. "Sí, realment és un proble-

ma que va en augment, per diferents motius: cada vegada més es produeix un retard en el si de la parella a l'hora d'anar a buscar el primer fill. En l'actualitat, l'edat aproximada triada per la dona per quedar-se embarassada i tenir el primer fill són els 32 anys. Una edat mitjana que és molt tardana, perquè hem de ser conscients que la fertilitat de la dona es manté estable entre els 20 i els 32 anys. A partir dels 35 anys, el tant per cent de probabilitats d'èxit d'embaràs disminueix considerablement." Després d'escoltar aquestes veritats rotundes i d'empassar saliva, glups, perquè joestic molt a prop d'entrar per la porta gran en la llista de... Bé, deixem-ho córrer, em decideixo, titubejant, i a l'espera que no ho noti, a preguntar-li què és el primer que es fa des de la unitat: "Amb les parelles que fa un any o més que busquen tenir un fill i no poden, nosaltres el primer que fem és esbrinar la causa: elaborem un estudi bàsic i, segons els resultats obtinguts, se'ls recomana un o altre tractament. Amb les parelles amb baixa esterilitat treballem per acostar-los a la normalitat, buscant les tècniques de reproducció que millor els afavoriran."

Quin seria el tipus de parella que arriba a la unitat? "Una parella d'edat compresa entre els 32 i 33 anys. No és tan important l'edat de l'home en temes de fertilitat perquè, en principi, no hi ha d'haver problema fins als 40 o 50 anys. En canvi, en la dona, és el primer que mirem. No fem tractament amb dones de més de 40 anys, perquè amb les nostres tècniques no podem solucionar el seu problema. Principalment tractem parelles que no han tingut cap fill. En el cas que tinguin un fill, és perquè l'han tingut amb una altra parella, no amb l'actual. Es tracta de parelles que arriben a nosaltres derivades a través del metge de capçalera, del ginecòleg d'atenció primària o d'altres dispensaris de l'IAS." Quan he escoltat "40 anys", m'ha canviat la cara, m'he tret un pes de sobre, uf. Podem continuar. Hi ha llista d'espera? "No —contesta amb rotunditat—. La primera visita es dona al mes, aproximadament."

Matí de visites programades al dispensari número 8. La Natàlia, llevadora, visitarà, de 8 a 13.30 hores, un total de catorze pacients. D'aquestes, tretze són dones gestants en les darreres setmanes de l'embaràs. Amb veu dolça, rep cada una de les pacients, mentre revisa escrupolosament el llibre de l'embaràs, on anota l'evolució de la gestant setmana darrera setmana. Les dones que visita aquest matí, totes sense excepció, vénen a fer la que serà possiblement l'última visita amb la llevadora, perquè estan a punt de parir. La característica que uneix aquestes dones és una: les ganes de ser mares. I les ganes de ser-ho ja. Quan l'embaràs arriba a aquest punt, el que espera la dona és que els darrers dies es concretin en "el dia". La paciència és bona consellera, i de transmetre-ho, se n'encarrega a la perfecció la Natàlia, però resulta curiosa la reacció detectivesca de cada una de les

La bona comunicació entre els professionals del servei és crucial per al seu bon funcionament

La Natàlia, llevadora, parla amb una de les seves pacients.

dones, intentant esbrinar en les paraules de l'amable llevadora el dia exacte en què l'embaràs (el seu embaràs, que només elles duen a sobre cada dia des de fa molts mesos) arribarà a la seva fi. Una resposta que ella no coneix, què més voldria, deu pensar, mentre aconsella tranquil·litat i vida saludable, i recepta ferro i paciència. La visita consisteix en un repàs dels resultats dels diferents processos que s'han anat seguint en el cas de les gestants, el control dels resultats de les proves realitzades, un qüestionari sobre l'estat físic de la dona (control del sucre, manca de ferro), i una exploració per constatar la bona salut del bebè. Amb el detector del batec fetal s'escolten els seus batecs, es mira la tensió de la mare..., un exhaustiu control que ve marcat en un protocol i que es duu a terme de manera constant durant tot l'embaràs, en estreta col·laboració amb el metge ginecòleg que tracta la pacient, ja sigui del mateix hospital o pertanyi a una clínica privada. "La

col·laboració i l'entesa entre els professionals és crucial. Tots dos, ginecòleg i llevadora, sabem exactament com està la dona, i les proves realitzades es comproven per ambdues parts, i és un seguiment constant que no es limita només als nou mesos de gestació. Se segueix al peu de la lletra un protocol d'actuació". Una vegada ha parit, la dona es continuarà visitant amb el ginecòleg de manera regular, durant el que s'anomena període de quarantena, i també se li oferirà la possibilitat de seguir veient la llevadora. L'IAS ofereix a les dones gestants a partir de les 10 setmanes uns cursos d'educació maternal, que donen a conèixer les informacions i consells referents a l'embaràs i al part, perquè la dona visqui un embaràs i un part segurs. La majoria de gestants que es visiten avui vénen soles —de fet, només vaig coincidir amb una parella magrebina, i hauria jurat que era l'home qui estava embarassat, perquè les preguntes sortien de la seva boca, com també

A l'esquerra, el doctor Bosch s'interessa per la bona evolució de la gestant. A baix, la implicació de les professionals d'infermeria amb els nedons és constant.

les respostes—, i la comunicació amb la Natàlia és directa, molt propera, amb respostes ràpides i exactes. Només a algunes determinades dones, per qüestions com l'idioma bàsicament, les costa més entendre les indicacions de la llevadora. Li pregunto com s'ho fa, perquè la barrera idiomàtica és sovint una limitació, però ella em contesta decidida que "normalment ens entenem força bé, i tenim la sort de comptar amb la Fatiha i la Diariatou, les mediadores. A més, també podem fer servir el telèfon de 'Sanitat respon', que ens ha solucionat alguns problemes. Entre tots intentem que la persona que sigui d'una altra procedència i, per tant, d'una altra cultura se senti acollida aquí".

La Natàlia visita una pacient de 73 anys amb un problema d'incontinència. La dona entra al dispensari amb una bossa gran, i un somriure d'agraïment. "Em pensava que no et trobaria, Natàlia", és el primer que diu. La llevadora li diu que ella sempre hi és, els dimarts. La dona li explica que els

exercicis que ha anat fent no l'han ajudat a solucionar el problema. I que està molt preocupada, per la incomoditat i inseguretat que li provoca. Davant d'això, la llevadora decideix derivar el cas a la fisioterapeuta, amb qui ja ha parlat, perquè tracti la pacient i treballi en la reeducació del sòl pèlvic. "De totes formes, t'aconsejo que continuis fent els exercicis que vam dir, i ens tornem a veure aviat. Parlaré amb la fisioterapeuta a veure com anem evolucionant", conclou la llevadora. "Moltes gràcies, Natàlia, bé, espero que t'agradi, és un petit detall." Acte seguit, la dona treu de la bossa una bonica planta i una caixa de bombons. Sí, sí, heu llegit bé, he dit bombons, a la una del migdia. Quin encert... "Però, dona, no t'havies d'haver molestat, m'encanten les plantes, i els bombons!". La llevadora es mostra realment sorpresa pel que ha passat, li agraeix el detall a la dona, i s'acomiada d'ella amb paraules afectuoses. Per un moment m'imagino que, abans que la generosa pacient surti

per la porta, ambdues dones es fondran amb una abraçada mentre jo, aprofitant aquest moment tan dolç, enceto sigil·losament la caixa de bombons.

La incontinència avui en dia es pot operar. La unitat de sòl pelvià, integrada en el Servei de Ginecologia i Obstetrícia, a càrrec de la qual hi ha la doctora Raquel Tulleuda, s'ocupa del diagnòstic i tractament de les múltiples afeccions de la pelvis femenina. El sòl pelvià és una part del cos que fins ara ha estat una mica oblidada i que no només fa de sosteniment, i evita prolapses genitals, sinó que té un paper rellevant per a la conservació de les continències urinàries i fecals. La seva integritat és primordial en l'àrea de les relacions sexuals. Altres disfuncions íntimament relacionades amb el sòl pelvià són el DPC (dolor pèlvic crònic) i les disfuncions sexuals.

Atès el gran impacte de la qualitat de vida que exerceixen tots aquests trastorns i la gran prevalença d'alguns d'ells (prolapses, incontinència urinària i disfuncions sexuals) durant els últims anys ha aparegut la uroginecologia com a subespecialitat, que s'ocupa del bon funcionament del sòl pelvià.

En la unitat de sòl pelvià, a més de l'anamnesi, l'exploració i la urodinàmica, hi ha les ecografies uretrovesicals, una tècnica innovadora que dona informació anatòmica i funcional dels mecanismes de continència urinària en la dona.

Pel que fa al tractament, és una combinació de diferents recursos en funció de cada cas: fàrmacs, rehabilitació, cirurgia i tractament psicològic.

Aquest any ha començat el tractament quirúrgic amb la tècnica més actual i innovadora, menys agressiva quirúrgicament i amb una recuperació molt més ràpida. En concret, les operacions van començar el passat mes de febrer. A més, està previst obrir un dispensari que s'ocuparà de les disfuncions sexuals.

Dispensari 18, consulta del ginecòleg, el doctor Santi Bosch, acompanyat de l'auxiliar d'infermeria Andrea Quintana. Bon humor i complicitat entre ambdós professionals. L'agenda d'avui marca 23 visites, que s'atendran de 9 a 13 hores. "Hi ha dies en què hem arribat a les 26 visites", em comenta l'Andrea, tranquil·lament.

Em col·loco en un discret segon pla i obro la meua llibreta, disposada a descobrir quins són els secrets que s'amaguen dins una consulta ginecològica amb una embarassada. Curiosament, totes a punt de deixar de ser-ho. Les visites consisteixen en una petita xerrada amb la pacient i el seu acompanyant, que inclou un qüestionari, i un repàs, contrastació i comentari de les proves realitzades durant les darreres setmanes. La dona és pesada, i posteriorment és auscultada. Durant els segons que passen mentre en Santi comprova l'estat en què es troba el coll de l'úter, puc observar els mateixos gestos de les dones, les mateixes reac-

cions: primerament una cara d'“ara ve quan en farà mal”, seguit d'un “ara em fa mal” que es tradueix amb un gest de dolor i el rostre comprimit, que sembla que es desfaci quan el ginecòleg sentència: “Encara no és el moment, el coll està tancat”. Llavors la dona posa una cara entre desesperada, cansada i mig empenyada, mentre per dins (o per fora) exclama: “N'està segur? Encara no?”.

“Totes tenen ganes d'arribar, però han d'entendre que tot necessita el seu temps. I possiblement alguna d'aquestes dones voldria que avui mateix li provoqués el part, però això significa, a vegades, provocar una cesària. Per aquest motiu, és millor esperar.”

“Us recomano que mantingueu relacions sexuals”, diu amb gest seriós en Santi, davant la sorpresa de les parelles. “No, no són perjudicials, al contrari, el semen té uns components que ajuden al part i fan madurar el coll de l'úter. Com el Nolotil, cada vuit hores.” Més tard, després d'haver repetit la mateixa recepta a totes les gestants, aixecarà la vista i em dirà: “Deus estar pensant que els ginecòlegs som uns marxosos..., però realment és molt aconsellable”.

Continuen les visites, mentre observo com, durant tota l'estona que jo m'estic dins el dispensari, estona en què es van visitant les diferents dones, no deixen d'entrar i sortir persones amb bata blanca per la porta que dona al passadís interior, on només hi poden entrar professionals. N'hi entren unes, busquen, pregunten, surten, n'hi tornen a entrar altres, tornen a preguntar...

Alícia Ferrer, supervisora de les llevadores del Servei de Ginecologia del Santa Caterina, em comenta que, per veure quina és la feina que es duu a terme en col·laboració amb els altres centres que conformen l'àrea bàsica gestionada per l'IAS, seria bo que anés al CAP de Cassà, on em rebrà Conchi Tapiz, llevadora i coordinadora de les llevadores del PASSIR (Pla d'Atenció Salut Sexualitat i Reproductiva), i amb qui podré veure quin és el dia a dia, com es treballa, i tindrè la possibilitat de saber en

què consisteix un curs de postpart. Acordem que aniré a veure la Conchi demà al matí al CAP

Arribada al CAP de Cassà, la Conchi m'espera amb un munt d'informació interessant per facilitar-nos: “Les usuàries vénen al CAP de Cassà fins a les trenta-cinc setmanes, i durant aquest temps es visiten amb el ginecòleg i la llevadora. A partir de la setmana trenta-cinc, seguiran les visites amb la llevadora. O bé elles vénen al CAP, o bé nosaltres anem als seus domicilis. Una vegada han parit, tornem a anar a veure-les, i posteriorment s'inicia el control del puerperi. És el que s'anomena revisió de la quarantena. Si tot va bé, elles vindran al CAP un cop més.”

A més del control de l'embaràs, al CAP de Cassà es tracten tot tipus de patologies i/o disfuncions ginecològiques, incontinència urinària, planificació familiar, menopausa, als municipis de l'àrea d'influència de l'IAS: Cassà, Riudellots, Quart, Llambilles, Sant Andreu, Campllong... En el mateix CAP es faran les ecografies del primer i del tercer trimestre. Juntament amb infermeria, es fan xerrades als instituts per als joves, com per exemple, de prevenció d'embaràs, i xerrades amb usuàries d'altres procedències, com les dones magrebines. En altres àrees, com la d'Anglès, es fan cursos d'educació en l'aigua, i a Llagostera, hi ha una mediadora. “Avui, de 9 usuàries, només una era magrebina. En general, el 75% són d'aquí. La mitjana de visites a la setmana és de 56-68, més els grups que organitzo per millorar l'assistència.”

A l'Hospital Santa Caterina es farà l'anàlisi de control i la prova ecomorfològica. Si s'hi observa una patologia, el cas serà derivat a l'Hospital. Si l'embaràs és d'alt risc, la dona serà derivada a una consulta de risc obstètric i serà visitada per la ginecòloga Isabel Vila. La bona organització és fonamental per atendre les necessitats de cada usuària. Per aquest motiu, la setmana s'organitza així: cada dia un professional atén les pacients a la consulta, el dilluns, la doctora Vila; el dimarts, el doctor Querol; el dimecres, la doctora Tulleuda; el

dijous, la doctora Domínguez; i el divendres, la doctora Nagato.

“La nostra relació amb l'Hospital Santa Caterina és constant, i molt fluida. Per exemple, si atenem una usuària amb un nòdul, ràpidament se la deriva, i en qüestió d'una setmana tenim la resposta. Nosaltres fem derivacions cada dia, mitjançant una trucada, un fax o correu intern. I si, per posar un altre cas, ens arriba una pacient que mai s'ha fet cap prova, llavors se la deriva urgentment al Santa Caterina.” Entro amb la càmera penjada al coll a l'espai on es fan les classes d'educació postpart, darrere de les vuit recents parelles de mares i fills. Observo molt d'amor i algunes primeres i suaus discussions del tipus “que no el vols, el xumet?, per què no t'hi vols estar, al llit?, acabaré lligant-te, no em refio de tu...”, que acaben, com normalment en els primers estadis d'una relació, amb una abraçada i tot solucionat. També escolto les noves converses que ara apopen aquestes dones, que no es coneixen gaire, però que comparteixen el mateix dia a dia, les mateixes preguntes i les mateixes sensacions. I que, o això és el que em va semblar a mi, fan exactament la mateixa cara. cara de mare.

“Ens posem a treballar?”, pregunta la Conchi. “Què us sembla si posem una mica de música clàssica, a veure si calmem aquests rondinaires..., a veure..., sí, és aquí: Albinoni, perquè ens relaxi una mica”. La veritat és que cap de les mares s'ha mostrat preocupada davant la meua presència, i els primers minuts, en què xerren animades i no deixen de somriure ni un moment, aprofito per parlar amb els nadons, que sembla que em troben interessant, encara que no tinc clar si em veuen o no, perquè no sóc gaire entesa en el tema.

La Conchi reparteix les estoretes a les mares — dubto que cap superi els 30 anys—, que van posant-se en filera davant la pacient llevadora. La classe durarà una hora, temps que serà ocupat per diferents exercicis, massatges als nadons... Tot envoltat en una atmosfera de dolçor infinita i crema. Es respira tant amor que per un moment

La Conchi pesa els petits després de la classe de postpart.

Les mares escolten amb atenció les indicacions de la llevadora Conchi.

A l'esquerra, la bandolera per a dur el drenatge. A la dreta, les diplomades en infermeria estan reunides comentant els casos del dia.

penso que m'ofegaré... Potser per això, m'encarrego de trencar la bellesa del moment fent el gest decidit de tirar la primera foto: "Que no se'ns vegi la panxa!", criden, totes alhora, entre espantades, divertides i pudoroses. Acte seguit, els petits comencen a impacientar-se ("per què crida la mama?", deuen pensar), la delicada música d'Albinoni es comença a perdre entre el soroll general, jo començo a tenir calor... La calma, mínima, però calma a la fi, arriba després de les meves "explicacions": "tranquil·les, només es publicaran les fotos en què sortiu ben guapes, sí, us ho prometo!"

La Rocio Jurado, infermera amb vint anys d'experiència a la casa, és l'encarregada d'explicar-me com funciona la Unitat de Patologia Mamària. "Tractem usuàries a les quals se'ls ha detectat un nòdul o massa, durant una visita al metge de capçalera o el ginecòleg. A través del servei de Radiologia se li efectuen tota una sèrie de proves (ecografia, esterotàxia, mamografia...) que s'estudien i es presenten al Comitè de Mama, per determinar el millor tractament multidisciplinari per a la pacient". El Comitè de Mama està format pels ginecòlegs especialitzats en aquesta patologia, l'oncòloga doctora Viñas, els radiòlegs, la patòloga doctora Miró, el radioterapeuta doctor Vayreda, una secretària, Rosa Massot, i un especialista en resonància magnètica extern a l'hospital. La Unitat de Patologia Mamària està funcionalment relacionada amb aquest comitè, sota la responsabilitat de la doctora Cuartiella i el doctor Meléndez. S'hi centren tots els aspectes de dispensari per a aquesta patologia.

"En pocs anys hem evolucionat molt, un canvi que ha implicat una necessària formació contínua del professional en pro de donar una millor resposta i tractament a la usuària. Des de fa tres anys ja disposem de cirurgia plàstica, fet que ha significat que tota operació realitzada vagi lligada a una reconstrucció immediata de la part afectada. Un dels factors més importants és la normalització del problema, fer que la dona afectada se senti més a gust. Et podria posar un exemple, en una ocasió el doctor Meléndez va fer una estada a Milà i a la tornada va

explicar-nos que havia vist una mena de bossa o bandolera per dur el drenatge. En aquella època encara hi havia la modista a l'hospital, i la hi vam encarregar. Doncs, avui, moltes dones ens donen les gràcies perquè les hem ajudat a normalitzar el problema."

L'edat de les dones va des dels 30 anys fins als 85. "Es mira que sempre la dona participi en tot el procés, mai forçant, sinó animant i col·laborant, que sàpiga des del primer moment que mai estarà sola, que pot comptar amb la seva família, i amb nosaltres, i que és bo que s'impliqui també en les

"En pocs anys hem evolucionat molt, un canvi que ha implicat una necessària formació contínua del professional en pro de donar una millor resposta i tractament a la usuària."

cures. Nosaltres treballem perquè el patiment sigui compartit. Sabem que és un procés molt dur, sobretot pel que significa per a la dona com a tal, perquè el pit és un òrgan molt vinculat a la imatge de feminitat. I som conscients també de l'angoixa, que augmenta durant el temps d'impasse fins que s'identifica el gangli / tumor / quist com a benigne o maligne."

"Un cop feta l'operació, la dona tornarà al dispensari d'UPM (Unitat de Patologia Mamària) i, amb el resultat de la biòpsia, se li dirà quin és el tractament a seguir: o bé quimioteràpia (tractament per via intravenosa), radioteràpia (tractament local per via d'ions radioactius); o se li comunica que ha arribat a la fi del tractament, perquè ja s'ha solucionat el problema."

Durant la xerrada, ha arribat el doctor Meléndez, que s'uneix a la conversa. Escolta i assenteix mentre la Rocio parla, fins que afegeix: "Actualment, l'operació que més es fa és de tipus conservador: la tumorectomia, que preserva el màxim de teixit sa

de la mama. En l'estudi dels ganglis axil·lars s'ha millorat molt i ara es detecta el gangli sentinella. Orientats per un contrast radioactiu, es localitza el primer gangli i s'analitza de seguida. En cas que no estigui afectat, no caldrà fer tota la neteja axil·lar. Això comporta molts menys inconvenients. Si s'ha de fer una mastectomia, si és possible, es fa amb reconstrucció immediata: es treu el pit fins a la musculatura i es posa un expansor, perquè la pell pugui expandir-se, i posteriorment, al cap d'uns sis mesos, es posa la pròtesi definitiva."

El doctor Querol és l'encarregat de controlar i portar el registre dels casos quirúrgics endoscòpics. També hi ha un Comitè d'Oncologia Ginecològica, que s'encarrega de coordinar aquestes pacients. Està format pel mateix doctor Querol, el doctor Meléndez, la doctora Cuartiella, la doctora Viñas, la doctora Miró i els radiòlegs, i d'ells depèn l'estudi dels casos de càncer ginecològic, de l'evolució i el disseny del tractament. Es tracta d'una activitat similar a la duta a terme pel Comitè de Mama.

La doctora Prat és la coordinadora de les activitats cooperants del servei. Juntament amb Alicia Ferrer i Maria Massa, estan fent un curs de cooperants amb l'ONG Matres Mundi, per tal d'iniciar aquesta activitat des de l'Hospital i en l'àrea de maternitat. Abans hem parlat d'un dispensari d'alt risc obstètric. El porta la doctora Vila, i és on es deriven i analitzen les gestants amb malalties o problemes que puguin sorgir durant l'embaràs o durant el part. "Ella controla aquests casos, els tracta i en les sessions que fa el servei els comenta per tal que tot hom n'estigui assabentat i pugui opinar sobre l'actitud terapèutica més adient", ens comenta en Joan Meléndez.

"Cal fer un comentari a part sobre el doctor Ymbert", continua Meléndez, mentre la Rocio se'l mira divertida: "Li diuen 'l'informàtic del servei'. Dissenyava bases de dades, porta els arxius de casos i elabora les estadístiques. Forma part de la comissió de SAP i és el que ha ensenyat a tots els ginecòlegs a treballar amb aquest programa. Va actualitzant les informacions i és el 'salvador' de tots quan ens quedem 'penjats amb l'ordinador'. Està disponible a totes hores i tots els dies!"

ENTREVISTA AMB NÚRIA VALL-LLOSERA

CAP DE RECURSOS HUMANS DE L'IAS

“Estiguis on estiguis has de tenir una finestra oberta a l'exterior perquè la teva empresa forma part d'un univers que evoluciona”

“**L**es persones som el que som, pensem el que pensem i actuem com actuem, en funció de la nostra experiència de vida”, així pensa fermament Núria Vall-llosera, cap de Recursos Humans de l'IAS des del mes d'octubre. Vall-llosera, llicenciada en Psicologia per la UAB (1985-1990) i postgrau d'Educació Emocional per la UB, ha estat entre d'altres, professora de la UdG de la facultat de Psicologia, tutora de pràcticum d'Educació i Psicologia, col·laboradora del màster Organització i Recursos Humans de la UdG. També forma part del patronat de la Fundació per a l'Educació Emocional. En l'àmbit empresarial, va crear la seva pròpia consultoria, especialitzada en el desenvolupament de competències, que ofereix serveis a nivell nacional. També ha estat col·laboradora de TEA CEGOS i responsable de Recursos Humans de Valvi.

Actual: Vostè creu en aquella frase que diu “l'experiència és la mare de la ciència”?

Núria V.: M'ho deien sempre els meus pares. I és cert. Crec que les persones som el que som pel cúmul de vivències que hem tingut, tant personals com professionals.

Actual: Des del punt de vista professional, quina ha estat la seva experiència?

Núria V.: Em plau sempre confessar que treballa des de ben petita, a casa es considerava molt important tenir contacte amb la realitat laboral per anar formant la personalitat. Vinc d'una família de comerciants i ferroviaris. A Llagostera el meu avi era lampista i amb l'àvia tenien una botigueta a on es venia de tot. L'altre avi era el cap d'estació del carrilet i, conjuntament amb l'àvia, feia funcionar l'estació. El meu pare era el fotògraf del poble. També vaig treballar d'ajudant en una perruqueria i temps després, durant l'estiu, a la costa. També he fet de cartera, de puericultora, de fotògrafa, etc. No seria el que sóc sense tot això al darrere.

Actual: Una filosofia de vida, podríem dir...

Núria V.: L'empatia, el fet d'escoltar, comunicar-me amb la gent, l'actitud positiva davant la vida i les persones. És una filosofia de vida que crec que és fruit de les experiències. Miro de practicar-la. Intento mantenir una visió positiva de les situacions i, sobretot, m'esforço per facilitar les coses als altres. És un entrenament constant.

Actual: Retornant a l'experiència...

Núria V.: He tingut la sort i l'oportunitat de tenir diversos oficis abans de decidir-me pel que ara faig. Fins i tot abans d'entrar a la facultat de psicologia, la meva primera opció va ser veterinària, i també vaig iniciar biològiques. A

psicologia vaig tastar la part més clínica i em vaig adonar que tampoc era al que em volia dedicar, tot i que formaria part del meu coneixement per desenvolupar allò que sí que m'interessava: l'organització. Els últims anys de carrera van coincidir amb els inicis de l'organització dels recursos humans. Em va agradar i vaig veure que encara estava tot per fer.

Actual: Quins són els primers contactes amb l'organització dels recursos humans?

Núria V.: Valvi. Va ser una gran sort. Vaig crear un departament de formació que va evolucionar cap a un departament de recursos humans. En aquell moment tot era nou, una nova forma de gestió de les persones lligada a l'estratègia de l'empresa. Jo era una consultora interna amb les antenes posades a l'entorn. Estiguis on estiguis has de tenir una finestra oberta a l'exterior perquè la teva empresa forma part d'un univers que evoluciona, d'una societat que és canviant i, aquesta societat la formen les persones que integren les empreses i les organitzacions. Adaptar-se a aquest entorn és un objectiu en el pla estratègic de les empreses.

Actual: Complicat, això de gestionar persones.

Núria V.: Crec que un dels objectius dels departaments de recursos humans ha de ser el de vetllar perquè les empreses siguin adaptables a una societat que evoluciona. El departament ha de ser facilitador, ha d'estar al servei del col·lectiu humà de l'organització per assolir els objectius del pla estratègic.

Actual: Al llarg de la seva carrera ha compaginat gestió i formació.

Núria V.: Després de Valvi vaig crear D@COM, una consultoria especialitzada en

desenvolupament i adaptació de les competències. Com a consultora externa vaig tenir l'oportunitat de treballar a nivell nacional, fet que em va permetre constatar el que jo creia de les persones. Vaig veure la dificultat real d'assolir projectes professionals per culpa d'una gestió emocional no entrenada suficientment, entre altres molts factors, és clar. Tot gira al voltant de les persones.

Actual: Què li fa venir a l'IAS?

Núria V.: Coincideixen diferents circumstàncies. Una de personal: feia temps que volia quedar-me a Girona i estar més a prop de la família. I una de professional: sempre m'ha atret la idea de treballar en un entorn hospitalari. En veure l'oportunitat de treballar per a una organització com és l'IAS, em va agradar. Crec que hem d'actuar quan tenim l'oportunitat i jo ho he fet.

És un bon moment de la meua vida professional per poder oferir la meua experiència a aquesta organització. Sóc una persona que té una clara orientació al client i des de recursos humans vull treballar amb força aquesta orientació. Tinc molt clar que el client ara són totes les persones que conformen l'IAS.

Actual: I com ho veu?

Núria V.: El fet de gestionar la salut de les persones, fa que el col·lectiu professional sigui molt especial. Hem de treballar la motivació. Hem d'atendre el client intern perquè ell, al mateix temps, pugui atendre els nostres usuaris. S'han de desenvolupar estratègies internes que facilitin aquest procés. I tenir molt clars els objectius a conquerir. Recursos Humans hauria de millorar contínuament la seva política per tal d'ésser una eina facilitadora.

Nadal al Parc

Com cada any, l'Associació Cultural del Parc Hospitalari Martí i Julià va ser l'encarregada d'organitzar els diferents actes de celebració del Nadal. Així, es va fer l'ornamentació de Nadal a les unitats d'hospitalització i de l'hospital de Santa Caterina i les unitats de Salut Mental. Van atorgar-se premis per a cada unitat participant. A destacar el tradicional pessebre realitzat amb figures antigues del Parc situat a l'entrada principal de l'edifici Santa Caterina, amb la col·laboració de les Germanes de Sant Vicenç de Paül; l'arbre de Nadal i el pessebre a l'edifici Els Til·lers fet pels usuaris de l'Hospital de Dia d'Adolescents.

Fins al 15 de gener d'aquest any vam poder visitar l'exposició de fotografies del Centre de Dia del Baix Empordà. I fins al 10 de gener, l'exposició de mostra de creacions artístiques en el Centre de Dia de Santa Coloma de Farners, que posteriorment van ser traslladades al Parc.

Entre els nombrosos actes que van tenir lloc el mes de desembre, en destaca la presentació, a la unitat de Pediatria, d'"Un conte i un somriure" per a tots els nens i nenes de pediatria, a càrrec dels usuaris de l'Hospital de Dia d'Adolescents. El dia 20, Pica-pica per a tota la Unitat d'Hospitalització de Discapacitat Intel·lectual (UHEDI); Festa de Gala de Nadal per a tots els usuaris i professionals de la Llar Residència; Excursió i costellada a Sant Ferriol per a professionals i usuaris de la ULLEDI; Trobada de familiars d'Usuaris i professionals de TMS1. Pica-pica per a tothom a l'edifici TMS1.

Els professionals que complien 25 anys a l'IAS, amb Tomàs Sobrequés i Lluís Franch.

El dia 21, "Benvinguda al Nadal": pica-pica a l'edifici SALT3 per a tots els usuaris i personal de les Unitats de Psicogeriatria, per als usuaris de la ULLEDI; i Pica-pica i caga tió a la UHEDI.

El dia 22, aperitiu per als usuaris del Servei TMS2; caga TIÓ per a tots els usuaris de les unitats de Psicogeriatria; felicitació de Nadal per a tots els treballadors a càrrec del president del Consell d'Administració de l'IAS, Tomàs Sobrequés, i Lluís Franch, conseller delegat, i acte de lliurament de plaques o rellotges als treballadors que compleixen 25 anys a l'empresa. Per a tots ells, la nostra enhorabona:

Carmen Alemany Navarro, supervisora d'infermeria; Maria Assumpció Baquero Sardo, curadora; Emilia de Puig de Cabrera, facultativa;

Jaume Domínguez Delgado, curador; Joana Farrés Borjas, curadora; Antonio Granados Onieva, porter; Ramon Gutiérrez Aparicio, curador; Ángeles Herrera Padilla, netejadora; Baldo-mero Herrera Padilla, curador; Secundino López Pousa, facultatiu; M. Pilar Mariño da Silva, diplomada d'infermeria; Ana Martínez Ruiz, mossa de cuina; Maria Isabel Martín Ruiz, curadora; Roser Rabassedas Xirgo, diplomada d'infermeria; Francisco J. Ramió Garriga, cap de cuina; Maria Sarmiento Jiménez, netejadora; Rosa Maria Socias Sebastián, cuinera; i Carmen Vilardell Oliver, supervisora d'infermeria.

L'aperitiu tradicional per a tot el personal de l'IAS va posar punt i final als actes oficials del Nadal.

L'exposició d'obres dels usuaris i les Jornades de portes obertes van marcar els actes del Dia Mundial de la Salut Mental a l'IAS

La celebració dels actes commemoratius del Dia Mundial de Salut Mental a l'Institut d'Assistència Sanitària va venir marcada per les exposicions de fotografies i pintura realitzades pels usuaris. En aquest sentit, va destacar l'exposició Pinzellades d'Esperança, organitzat conjuntament pel Centre de Dia en Salut Mental de Blanes i l'Ajuntament de la mateixa ciutat a la Sala Municipal d'Exposicions. Tots els treballs exposats van ser realitzats per usuaris que participen en un programa de rehabilitació en el Centre de Dia de la Selva Marítima.

L'Hospital Santa Caterina va acollir la presentació de l'exposició de fotografies del Centre de Dia del Baix Empordà, que va aplegar a una cinquan-

tena de persones en el hall de l'hospital. La mostra, una acurada selecció de 19 imatges realitzades conjuntament pels usuaris i els monitors del centre, pretenia donar a conèixer les personalitats i somnis de cada un dels protagonistes de les imatges, els usuaris, amb un resultat final de gran atractiu i varietat per la força de les imatges i els missatges clars. L'exposició va poder ser visitada durant un mes.

D'altra banda, els equipaments de salut mental del Ripollès van presentar l'Associació d'Usuaris de Salut Mental de Catalunya (ADEMM) a les instal·lacions del Centre de Dia, així com també van organitzar una jornada de portes obertes al Centre de Dia de Salut Mental del Ripollès. Per la

seva part, el Centre de Dia de l'Alt Empordà va organitzar una jornada de portes obertes que va ser molt ben acollida tant per part dels familiars com dels usuaris.

SORTIDES

Sortida a Carcassona

A finals d'octubre de 2006, un grup format per vint-i-cinc usuaris del Centre de Dia del Gironès i del servei de Rehabilitació per als Trastorns Mentals Greus va fer una sortida de dos dies a la ciutat de Carcassona. Durant la visita, els usuaris van tenir l'ocasió de passejar en barca pel Canal du Midi. Els organitzadors de la sortida han destacat que experiències com aquesta serveixen per aconseguir, entre altres objectius, fer participants a usuaris d'altres recursos residencials de la xarxa de salut mental per així compartir activitats rehabilitadores i culturals.

Sortida a Carcassona.

Sortida d'hivern a la neu

Els passats dies 24, 25 i 26 de gener de 2007, els Centres de Dia en Salut Mental de Girona, Figueres, Olot i Ripoll, van realitzar, per tercer any consecutiu, la sortida d'hivern a la neu. Els organitzadors i els participants de la sortida s'han mostrat molt satisfets de la sortida: "ens allotjarem a la casa de colònies Torre del Coll a Camprodon, on ens van tractar molt bé i el menjar va ser boníssim. Vam fer moltes activitats, com ara: esquí alpí a Vallter 2000, desplaçaments amb raquetes de neu, gimcana i jocs varis. El darrer dia ens van obsequiar amb un diploma i una caixa de galetes Birba, típiques de la Vall de Camprodon. Va ser un detall molt llaminer!"

Canvis a l'àrea d'Infermeria

Amb la marxa de Pilar Tarradas (actualment infermera d'enllaç i fins ara adjunta a la Direcció d'Infermeria d'Atenció Especialitzada), l'IAS va reestructurar l'àrea, va crear dues places i va dividir en dos les àrees que abans funcionaven sota una sola responsabilitat. Així, des del mes d'octubre, Margarita Boix Llebot és l'adjunta responsable de l'Àrea d'Hospitalització i Núria Batlle l'adjunta de l'Àrea de Consultes Externes (Atenció Ambulatoria), Urgències, Hospital de Dia, Quiròfan i Esterilització, Laboratori, Servei de Diagnòstic per la Imatge i Farmàcia.

D'altra banda, Montse García, infermera de la Unitat de Traumatologia i Ortopèdia, va passar a assumir la responsabilitat de la planta quirúrgica B; Carme Alemany, infermera del PADES, la de la Unitat Sociosanitària; i l'infermer Jordi Font és el nou supervisor de la Unitat C o Psiquiatria d'Aguts i de la Unitat de Referència per a Psiquiatria Infantil i Juvenil (URPI). Els nous nomenaments són de diplomades i diplomats d'infermeria que ja treballaven a les unitats de les quals ara són supervisors/res. Així mateix, la Direcció d'Infermeria d'Atenció Primària i Atenció Especialitzada de l'IAS ha informat que el supervisor de la nit de l'hospital, Lluís Pericot, va deixar el càrrec per motius personals i que la supervisora de l'Àrea Bàsica de Salut de Breda-

Hostalric, Quima Serrat, va dimitir voluntàriament d'aquesta plaça per poder optar a una vacant a l'Àrea Bàsica d'Anglès. Serrat va ser substituïda per Anna Escura i Lluís Pericot pel diplomad Raül Cerro.

S'han incorporat a l'IAS:

Les auxiliars administratives Maria Teresa De Castro Palomino Serra, Mónica Poch Miguel, Cristina Grau Soles, Marta Huertas Esquena; les auxiliars d'infermeria Belén Castro González, Irene Garcia Risco, Judith Mesa Castillo, Lúcia Salguero Falla, Noemí Carballes Morente, Anna Quiñones Pajares, Juana Torres Gurillo, Maria Teresa Cullerl Pardo, Anna Moñino Barbany, Anna Mena Álvarez, Susana Cebrián Pérez, Maria Yolanda Herreras Morrondo; els curadors i curadores Joan Roura Teixidor, Ma. Consolación Vaca Varela, Wahab Ba Abdoul, Raul Esteban Alcoverl, Verónica Trujillo Camacho; els diplomats i diplomades d'Infermeria Susana Calero Boza, Ariana Mas de Xaxars Rosell, Esther Vaquero Bernabé, Maria José Bejarano Mihi, Sonia Caula Paretas, Núria Crous Sabadi, Xavier Morales Casadesus, Maria Luisa Palomanes Espadalé, Alba Pelach Saget, Mónica Mercedes Bello Bravo, Cristina Ferrer Llobet, Verónica Garcia Cruz, Aroa Coca Arizon, Sandra Orti Alonso, Cristina Bru-

gués Roca, Alba Costa Planas, Mercedes Fernández García, Luis Muñoz Vinuesa, Jeniffer Moreno Ferrer, Lorena Yáñez Pérez; el director mèdic Miquel Carreras; l'educador social Francisco Calvo García; el facultatiu Juan Rama Montalbán; la facultativa d'Anestesiologia Encarnación Peral Molina; la facultativa de Dermatologia Carme Roca Saurina; la facultativa Neuròloga Josefa Turbau Recio; la facultativa de Traumatologia Marta Manero Ricart; la llevadora Susanna Casellas Planas; les mediadores Sociosanitàries Diariatouï Diallo, Fatiha Benharref Taya; la metgessa Gloria Dargallo Carbonell; la metgessa de família Esther Gelada Batlle; les mossos de cuina Carmen Menor Sierra, Cristina Nchama Bibang, Rosa Maria Roura Picañol, Araceli Ruiz Haro, Ma. Carmen Solana Rodríguez, Marta Serra Martorell, Ana Jorquera Aracil, Yolanda Mora López; el porter Jordi Masete Prat; el psicòleg Albert Almela Moreno, Vanesa Apellániz Martínez, Jorge Alberto Fernández Quirino, Antonio Vives Tribo, Eduard Palomer Roca, Montserrat Gibernau Balcells, Judith Nierva Adroher, Immaculada Riu Hernandez, Maria Teresa Busquets Prat, Laia Gasull Masip, Montserrat Roca Ventura, Gemma Jordi Piedra; el psiquiatre Fulgencio Coron Blazquez; la responsable de Recursos Humans Núria Vall-Llosera Colomeda; les treballadores socials Marta Bruno Gener, Maria Núria Planellas Boix.

Felicitações a les següents companyes per les seves noves maternitats:

Les auxiliars administratives Miriam Castellano Morales, Montserrat Giralt Esquinas, Olga Vidal Medina; les auxiliars d'Infermeria Ana Belen Fernandez Castell, Carme Pereira Meleiro, M Teresa Plana Ribas, Luisa Sala Muñoz; les curadores Marta Juanals Domenech, Susana Taleb Planadevall; les diplomades en Infermeria Carme Aubanell Mir, Montserrat Méndez Ribas, Mireia Montsuñer Oliva, M. Àngels Muñoz Castro, Pelegrín López, Isabel, Cristina Romero Padilla, Yolanda Sánchez Garrido, Raquel Zurita López; l'educadora social Montserrat Ribalta Costa; la metge pediatra Maria Pilar Adroher Tarrès; la monitora de Labor-terapia Antonia Dueñas Jimenez; la mosso de cuina Cristina Nchama Bibang; les psicòlogues Carme Barti Cordona, Susana Esteba Castillo; les psiquiatres Iria Marcote Cal, Isabel Trulls Vila; i la tècnica de Prevenció Laboral Imma Riera Casellas.

S'han jubilat:

La perruquera Florinda Milans Fontanils, el psicòleg Francesc Berenguer Cerdà; i l'auxiliar administrativa Paquita Dols Vives.

[Dades de juny al 13 de desembre de 2006]

VISITES

• **Visita a l'IAS de l'associació estatal de psiquiatres de Japó**, que van voler conèixer el model d'atenció a la salut mental català, la seva organització i estructura. La visita va ser gestionada des del Servei Català de la Salut.

• **Visita de l'Associació francesa d'arquitectes hospitalaris**

El 8 de febrer, una delegació de 41 arquitectes membres de l'Associació francesa d'arquitectes hospitalaris va visitar l'IAS amb l'objectiu de conèixer el model de gestió de l'organització i les noves instal·lacions de l'Hospital Santa Caterina. La visita s'emmarcava dins un programa de recorregut per diferents institucions de salut de Catalunya.

MÉS ACTIVITATS

Premis per al Centre de Dia del Ripollès

El Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya va organitzar el tercer concurs de pintura *Nous Genis*.

De les 648 obres presentades, les pintures titulades "Muntanyes de foc" i "Nit màgica", realitzades per dues usuàries del Centre de Dia en Salut Mental del Ripollès, varen obtenir un segon i un quart premi respectivament. El Centre de Dia, com a entitat, va recollir un segon premi.

Des del Centre de Dia es valora molt positivament aquesta experiència ja que als usuaris els va enorgullir i satisfer moltíssim el fet de veure les seves creacions exposades.

Exposició de pintures de la Nina Pla al Santa Caterina

Èxit de l'exposició de Nina Pla, pintora que treballa al centre especial de treball Els Joncs, que durant gairebé cinc mesos va estar oberta al públic a l'entrada de l'Hospital Santa Caterina. L'escultor Pep Admetlla va inaugurar la mostra, un acte que va emplenar de gom a gom l'entrada de l'edifici. L'exposició, un conjunt d'olis de diferents temàtiques, va un recorregut per la prolifera obra de la Nina: catedrals de Girona, paisatges, retrats familiars, joguines, etc., un extens repertori sense límits i amb molta força. Qui estigui interessat en qualsevol dels seus quadres, poden trucar al CET Els Joncs, al 972 171 965.

Quines sanitàries

Durant el mes de desembre, van tenir lloc les tra-

Visita de la comitiva de Japó.

Premis per al Centre de Dia del Ripollès.

Exposició de la Nina.

Castanyada al Parc.

La botiga dels usuaris.

dicionals quines sanitàries a les llars de jubilats d'Anglès, La Celler, Amer, Caldes, Cassà, Riudellots i Breda, organitzades pel personal d'infermeria i les auxiliars de l'ABS d'Anglès, anaven dirigides bàsicament a la població jubilada, i van aplegar entre 30 i 50 persones per llar. L'activitat consistia en un joc de preguntes sobre exercici físic, alimentació, vida sana, primers auxilis... Tots els participants, que van gaudir d'un berenar conjunt, es van endur com a obsequi un tríptic sobre higiene bucal, un raspall de dents i una pasta de dents.

Castanyada al Parc

La popular castanyada, que va tenir lloc el mes d'octubre va aplegar a més de 60 persones, entre usuaris, familiars i professionals de l'IAS. Abans s'havia fet una castanyada a cada servei, i finalment tots junts van celebrar junts aquest popular acte. Jordi Creus, de l'Associació Cultural del Parc hospitalari Martí i Julià, ha volgut destacar que "nosaltres, amb aquesta activitat i amb totes les que organitzem, pretenem que no es perdin les tradicions populars".

tres, amb aquesta activitat i amb totes les que organitzem, pretenem que no es perdin les tradicions populars".

Botiga dels usuaris, temporada tardor-hivern

El 16 d'octubre va inaugurar-ne la botiga de roba dels usuaris de llarga estada del Parc per a la temporada tardor-hivern 2006/2007, després de la bona experiència de la primera botiga, amb la bona resposta per part dels usuaris i del personal dels diferents serveis. Així, es va tornar a engegar aquest projecte per la temporada tardor-hivern, amb la mateixa il·lusió. D'entre les novetats d'aquest any, destaca la varietat del mostrari, diferent a la roba que habitualment portaven els usuaris, i la inclusió dins l'stock de complements com bolsos per a les senyores, cinturons i corbates per a els senyors, roba interior, bijuteria, mocadors i altres. Es va habilitar també un espai exclusiu per a sabateria.

Cafè Restaurant Can Pau, 20 anys a l'IAS

El 18 de desembre es va inaugurar el nou Cafè Restaurant Can Pau, a les instal·lacions situades al costat de la Llar Residència la Maçana. Un espai d'uns 150 m aproximadament, amb quinze taules i una àmplia barra. A primera vista, destaca la lluminositat de l'espai habilitat, uns equipaments pensats perquè tant els usuaris com els professionals s'hi sentin a gust. "El que a nosaltres ens agrada és que tot el que vingui a veure'ns se senti com a casa."

Can Pau està regentat per en Pau, que amb els anys s'ha convertit en tota una institució al Parc, a qui tothom coneix i respecta, i el seu fill Pau, l'empenya de la joventut i les ganes de fer coses. Un equip sòlid que inicia aquesta nova etapa amb molta il·lusió. "La feina és més fàcil quan veus que la gent, els usuaris, els professionals, valoren el que fas i et fan sentir com un més dins l'IAS". Amb pare i fill, que ens han rebut de manera amigable i, tot s'ha de dir, una mica sorpresos davant les nostres intencions de "fer-los sortir a l'Actual", gaudim de l'agradable sol del matí que entra pels grans finestrals mentre prenem un cafè amb llet.

A més de cafès, refrescs, pastisseria variada, tapes i entrepans, Can Pau ofereix una carta elaborada en què trobem amanides, plats de pasta, paelles variades (marisc, arròs negre, fideuà...), i un menú diari en què predomina la cuina casolana, a càrrec de la Carmen Lorenzo, la germana d'en Pau que, des de la inauguració del nou local, s'ha incorporat a l'equip. L'horari és de 8 a 20 hores, "els 365 dies de l'any", afirma cofoi en Pau fill.

En breu farà vint anys que en Pau va arribar a l'IAS, i va fer-se càrrec de la cafeteria del que era l'antic hospital psiquiàtric. Aleshores era un jove emprenyari que va començar a dirigir el petit local situat justament on avui en dia hi ha els Serveis Centrals. Abans d'aterrar al Parc, en Pau era el responsable de la cafeteria de l'Estació d'Autobusos de Girona, i va ser un conegut d'allà qui li va comentar que hi havia l'oportunitat d'optar a la cafeteria del que llavors es coneixia com el psiquiàtric. No s'ho va pensar dos cops. Havia arribat el moment de portar el seu propi negoci. Allà va estar-s'hi deu anys, fins que van oferir-li fer-se càrrec del bar que fins aleshores regentaven les monges. Acceptà l'oferta, i s'hi va estar deu anys més.

"És curiós, d'aquells anys, recordo la dificultat d'adaptació del client de cada dia, l'usuari. Després, el que he hagut d'aprendre és a tractar amb un altre tipus de client, persones que no vivien a l'IAS. Recordo també que, al cap de vuit mesos de començar, ja volia plegar, perquè desconeixia el tracte amb el client, em traïen els nervis perquè volia fer-ho bé... però aviat vaig començar a fer amistats. I ens ho passàvem molt bé. Jugàvem a

A dalt, imatge del nou Cafè Restaurant; a la dreta, en Pau fill, en Pau, i la Carmen.

cartes, i fins i tot, durant tres anys, vam organitzar tornejos de futbol, en què hi participaven usuaris i professionals. Una època molt bonica. A l'hora de fer una valoració, penso que l'experiència ha estat i és positiva; a més a més, no hi ha dia en què els usuaris no ens donin un cop de mà, som com una gran família, en què hi predomina el respecte."

"Encara que, si haig de ser sincer, si no arriba a ser pel meu fill, jo no crec que a dia d'avui encara hi treballés, perquè pensava que ja havia acabat el meu cicle. Però el seu entusiasme i ganes de treballar, a més a més de l'excel·lent bona relació amb els joves d'aquí, i amb tota la gent —que s'ha guanyat a pols—, em va fer canviar d'opinió. En un futur, serà ell qui se'n hagi de fer càrrec, del negoci i, actualment, per a mi seria impossible portar el negoci si no comptés amb algú de confiança amb qui compartir la feina i distribuir responsabilitats. I el meu fill m'ha donat aquesta tranquil·litat." El seu fill, que també es diu Pau, és un jove amable i d'ulls vius que aviat ens deixa clar les seves intencions i la seva manera de pensar: "Tinc vint-i-quatre anys i vull sortir d'aquí amb seixanta cinc, i no ens preocupa que hagin obert l'altra cafeteria a l'hospital, al contrari, nosaltres no hauríem pogut respondre a tota la clientela que genera el Parc i, sobretot, fer-ho com s'ho mereix". Entre els seus projectes a curt termini destaca adequar una terrassa a fora, "el Parc es convertirà en el lloc ideal per passejar, els diumenges que faci sol, a més, aviat serà un gran espai obert i molt bonic. I

la nostra intenció és també arribar a oferir el servei de restaurant a les nits, de 20 a 23 hores, d'aquí a poc temps".

Pare i fill només tenen paraules d'agraïment vers els usuaris i els professionals del Parc: "Tot els ho devem a ells, i amb ells hem viscut tot tipus d'emocions, unes de bones i unes altres de dolentes, però és un orgull perquè formem part del seu dia a dia, i per això creiem que és molt important oferir el millor de nosaltres."

Per acabar..., no ens podem estar de preguntar per alguna anècdota. En Pau somriu: "Un dia, ja fa alguns anys, estàvem jugant a cartes amb els companys, i un usuari va patir un atac d'epilèpsia. Tots ens vam preocupar molt, i molt més jo quan, en un moment donat, que encara avui no sé explicar-me, li va agafar la dèria de donar-ne una coça. M'hauríeu d'haver vist córrer amunt i avall pels jardins del parc, quin patiment!... Al final, quan ja no podia més, em vaig amagar dins la cafeteria. Ell va entrar i, just quan ja creia que se'm tiraria a sobre... em va demanar, amablement, 'un cafè, sisplau', com si no hagués passat res."

Dos amics i un destí

En Pepe i en Juan, amb el diploma que acredita la seva gesta. A la dreta, un moment de descans en el viatge.

El 23 de setembre de 2006 Pepe Ruiz i Juan Sainz, porters, ambdós professionals de l'Hospital Santa Caterina, van sortir a les 08.00 h de la ciutat de Girona en direcció a Santiago de Compostel·la. El seu objectiu era fer el Camí de Santiago. Segurament la seva història no seria gaire diferent de la d'altres persones, ja que de tots és sabut que milers de pelegrins fan any rere any el Camí de Santiago. La dificultat de l'empresa consistia en el fet que es van imposar un temps límit, sis dies, i un mitjà de transport determinat: la bicicleta. Un total de 1.292 km, distància entre Girona i Santiago de Compostel·la, amb una mitjana de 200 km diaris. Aquests dos amics des de fa més de 20 anys van acordar que en Pepe faria el trajecte en bicicleta i en Juan el supervisaria amb el cotxe, i es convertiria en la seva ombra durant totes i cada una de les etapes. Així, aquests dos amants del ciclisme i amb un gran esperit de superació van aconseguir fer realitat el que podríem definir com tot un repte humà, ja que van suportar tot un seguit de complicacions que donen encara més rellevància a la seva història.

Hem quedat a la cafeteria de l'hospital, un dia en què, com de costum, hi ha molt moviment a Santa Caterina. En Pepe i en Joan m'expliquen entusiasmat i amb bon humor els detalls de la seva experiència. Els pregunto com va sorgir la idea, i en Pepe respon que la qüestió és que, com a esportista que se sent, "un no deixa mai de marcar-se reptes". En Juan assenteix, "fa molts anys que la idea li rondava pel cap". Ja he dit que són grans amics. Fa la sensació que són d'aquells que saben tant l'un de l'altre que sovint no necessiten res més que un somriure, o una mirada còmplice, per entendre's.

En Pepe practica el ciclisme des de fa molts anys. "Faig competició de carretera a la categoria de veterans des de fa més de 25 anys." En Juan, per la seva part, és un gran aficionat. "Quan em va explicar el que tenia entre mans, de seguida vaig dir-li que sí: jo seria el seu assistent, i m'encarregaria del material." En Pepe afegeix: "La clau va estar en la seva feina. Sense ell tot això no hauria estat possible".

"Els primers dies van ser realment difícils. Fins i tot vam pensar a desistir, perquè els primers 400 quilòmetres van ser d'extrema duresa, amb intensa pluja o un sol sufocant. Jo no estava acostumat a pedalejar més de quatre hores diàries, i durant aquells sis dies van haver-hi jornades en què m'estava a sobre de la bicicleta vuit i nou hores", explica en Pepe. "El primer dia van ser deu hores! A més a més", continua en Juan, "sovint vam haver d'agafar carreteres nacionals, i per aquest motiu vam fer més quilòmetres que si haguéssim fet el mateix camí a peu".

La rutina diària també va ser dura: sortir, arribar, dutxa, sopar, dormir..., perquè l'endemà s'ha de continuar la marxa, el camí. I un altre dia, una nova etapa... i nous ànims! "La veritat és que gaudeixes de tot plegat una vegada has arribat, quan ja ho has aconseguit, perquè durant les etapes no pots contemplar com t'agradaria l'entorn, el paisatge, parlar amb la seva gent..."

No em puc estar de preguntar... Ho tornaríeu a...? No em deixen acabar: "Sí!".

DIARI DEL VIATGE I LES DIFERENTS ETAPES

23 de setembre. Sortida de Girona, destí a Sort. 249 km

Mal temps, pluja intensa i fred. Intents d'adaptació a la duresa del terreny. A prop, els Pirineus.

24 de setembre. Sortida de Sort, destí a Jaca. 180 km

Increment de les dificultats. Rampes que desencadenen una situació física i mental límit.

25 de setembre. Sortida de Son Port (comença el camí) i destí a Estella. 210 km

Millora del temps i de l'ànim. El més difícil havia passat.

26 de setembre. Sortida d'Estella, destí a Frómista. 237 km

Aquí ens vam perdre, i fins i tot algun moment de l'etapa vam anar per l'autopista. Mai oblidaré quan ens vam creuar amb la Guàrdia Civil... i no ens va dir res!

27 de setembre. Sortida de Frómista, destí a Ponferrada. 207 km

Dura etapa en què el sol picava tan fort que em vaig cremar tota la part esquerra del cos. Vam dormir a l'alberg... el que vam poder, perquè roncava tothom i a les 05 hores tots els alberguistes es llevaven... Així que nosaltres també, encara que la sortida estava fixada, cada dia, a les 8.30 h. Mai oblidarem el fred que feia!

28 de setembre. Sortida de Ponferrada, destí a Santiago de Compostel·la. 209 km

A Ponferrada hi ha més dones que homes. I, a l'arribada a Santiago, en recollir el diploma, La Compostelana, que acreditava el nostre viatge, van pensar que els volíem enganyar. No es creien que poguéssim arribar a fer 200 km en un dia!

Entrevista a Pilar Tarradas

Pilar Tarradas, adjunta a Direcció d'Infermeria de l'Hospital Santa Caterina fins al passat 16 d'octubre, va deixar el seu càrrec per incorporar-se com a infermera d'enllaç entre l'Hospital de Santa Caterina i Atenció Primària de l'IAS. Amb tants anys a la casa, vam voler parlar amb ella, perquè ens expliqués la seva vivència, la seva història a la institució.

"El 15 de febrer de 1980 vaig començar a treballar al vell Hospital Santa Caterina, que pertanyia a la Diputació (l'IAS encara no s'havia creat), època en què es va obrir el servei de Medicina Interna. Al cap de quatre anys, em va venir a buscar la Sra. Pilar de la Fuente (que era la cap d'Infermeria) perquè la substituís durant els mesos de la seva baixa maternal. El que havien de ser unes 16 setmanes es va allargar a causa de la malaltia de la Pilar. Era el temps en què hi havia el Sr. Martí Masferrer i el Sr. Ramon Llibre, moment en què vaig agafar la direcció d'Infermeria de l'Hospital. Però dos mesos més tard, vaig decidir que aquest càrrec havia de ser per a una figura totalment externa a l'hospital." La Pilar ens comenta que treballava a gust, però que va ser conscient que era necessari que un professional que no tingués cap lligam més enllà del merament professional, fos el que s'encarregués d'aquesta tasca.

"A la convocatòria per cobrir la plaça vacant s'hi van presentar dues candidates, la Sra. Teresa Vilalta i l'actual directora de la Clínica Giroana, la Sra. Assumpció Cabaño. Va sortir elegida pel càrrec la Sra. Teresa Vilalta i, partir de llavors, començà una època molt intensa i de molts canvis. Vam treballar juntes i aviat es va establir entre nosaltres una relació tant professional com personal molt estreta, i el que havia de ser una substitució provisional han esdevingut 22 anys a la Direcció d'Infermeria".

De Girona a Salt

"Arribà el moment del canvi d'hospital, de Girona a Salt. Comença una època dura però apassionant, en què tots els professionals vam haver d'esforçar-nos, perquè el canvi no va ser fàcil, però ara, quan ja ha passat el temps i sabem que el projecte del nou hospital està consolidat, ha arribat l'hora en què he pogut dir, tranquil·la, me'n vaig."

Les seves paraules són sinceres, d'una professional que, amb la serenitat que dóna l'experiència, ho veu tot molt més clar. "La meua valoració ha estat, en general, positiva, considero que durant aquests anys he crescut molt, i que, segons quines situacions, m'han fet créixer encara més i més ràpid a tots els nivells."

Davant la pregunta de què considera que ha canviat en tots aquests anys, reconeix que totes les etapes són bones si aporten un aprenentatge o experiència, encara que no dubta a destacar que abans era una feina més feixuga, en el sentit que hi havia menys professionals d'infermeria, que treballaven massa hores i que eren minoria.

El contacte amb el malalt

Com veu el futur més pròxim? "La meua tasca com a infermera d'enllaç entre el nostre hospital i Atenció Primària de l'IAS és una feina molt agraïda, torno a estar en contacte amb els malalts i els familiars, puc sortir a fer el seguiment al malalt que requereix una continuïtat de cures i que pugui tornar a ingressar... haig de reconèixer que gaudeixo moltíssim, i fa només pocs mesos que hi sóc!"

Li preguntem amb què es queda de tot plegat, i respon ràpidament: "Em quedo amb el bon record de tanta gent que m'ha ajudat a tirar endavant tot aquest temps i vull oblidar-me d'altres persones i situacions que m'han fet plorar molt. En el món hospitalari hi ha gent molt franca, hi ha gent que s'ha implicat molt amb l'hospital i amb el projecte de la Direcció d'Infermeria i gent que no s'hi ha implicat tant. No canviaria res, tot ha estat una experiència, perquè ja està fet i ja ho he

passat. I, en certa manera, em quedo amb la part positiva de les coses, la part enriquidora."

Li agraïm el seu temps i estem a punt d'acomiar-nos quan ens diu: "M'agradaria afegir una cosa". Faltaria més, li responem. "Moltes coses de les que he après ha estat perquè he tingut la sort de tenir al costat una persona que m'ha donat suport en els errors i m'ha donat el coratge suficient en la meua feina diària, és la Sra. Teresa Vilalta. Per a mi, és una gran líder en infermeria. Voldria deixar palès també el meu agraïment a totes les persones que ens han ajudat, que han cregut en nosaltres, i que estimen l'hospital."

"El projecte del nou hospital està consolidat, ha arribat l'hora en què he pogut dir, tranquil·la, me'n vaig"
